Πρὸς Κορινθίους Α

Παύλος κλητὸς¹ ἀπόστολος Ἰησοῦ χριστοῦ διὰ 1 θελήματος θεοῦ, καὶ Σωσθένης² ὁ ἀδελφός, τῆ 2 ἐκκλησία τοῦ θεοῦ τῆ οὕση ἐν Κορίνθω,³ ἡγιασμένοις⁴ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ, κλητοῖς¹ ἀγίοις, σὺν πᾶσιν τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ ἐν παντὶ τόπω, αὐτῶν τε καὶ ἡμῶν: χάρις 3 ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ.

Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἐπὶ τῆ 4 χάριτι τοῦ θεοῦ τῆ δοθείση ὑμῖν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: ὅτι 5 ἐν παντὶ ἐπλουτίσθητε ἐν αὐτῷ, ἐν παντὶ λόγῳ καὶ πάση γνώσει, καθὼς τὸ μαρτύριον τοῦ χριστοῦ 6 ἐβεβαιώθη ἐν ὑμῖν: ὥστε ὑμᾶς μὴ ὑστερεῖσθαι ἐν 7

https://biblicaltext.com

 $^{^{1}}$ κλητός, called, summoned. 2 Σωσθένης, ους, ό, Sosthenes. 3 Κόρινθος, ου, ή, Corinth. 4 άγιάζω, make holy, consecrate. 5 πλουτίζω, enrich, make wealthy. 6 γνῶσις, εως, ή, wisdom, knowledge. 7 μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. 8 βεβαιόω, confirm, secure. 9 ὑστερέω, lack, need.

Πρὸς Κορινθίους Α 1:8 Byzantine NT

μηδενὶ χαρίσματι, ἀπεκδεχομένους τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὅς καὶ βεβαιώσει 8 ὑμᾶς ἔως τέλους, ἀνεγκλήτους ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ. Πιστὸς ὁ θεός, δι' οὖ 9 ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν τοῦ υἰοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν.

Παρακαλώ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ 10 κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες, καὶ μὴ ἦ ἐν ὑμῖν σχίσματα, ὅτε δὲ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοῦ καὶ ἐν τῷ αὐτῷ γνώμη. Ἐδηλώθη γάρ μοι περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί μου, ὑπὸ τῶν 11 Χλόης, ² ὅτι ἔριδες ἐν ὑμῖν εἰσιν. Λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι 12 ἔκαστος ὑμῶν λέγει, Ἐγὼ μέν εἰμι Παύλου, Ἐγὼ δὲ Ἀπολλώ, ⁴ Ἐγὼ δὲ Κηφᾶ, ⁵ Ἐγὼ δὲ χριστοῦ. 13 Μεμέρισται δο χριστός; Μὴ Παῦλος ἐσταυρώθη

¹ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ² ἀπεκδέχομαι, await eagerly, expect eagerly. ³ ἀποκάλυψις, εως, ή, revelation, unveiling. ⁴ βεβαιόω, confirm, secure. ⁵ ἀνέγκλητος, above reproach, blameless. ⁶ κοινωνία, ας, ή, fellowship, contribution. ⁷ σχίσμα, τος, τό, tear, division. ⁸ καταρτίζω, mend, fit. ⁹νοῦς, ό, mind, reasoning faculty. ¹⁰ γνώμη, ης, ή, purpose, opinion. ¹¹ δηλόω, show, make clear. ¹² χλόη, ης, ή, fresh growth, grass. ¹³ ἔρις, ιδος, ή, strife, contention. ¹⁴ ἀπολλῶς, ό, Apollos. ¹⁵ Κηφᾶς, ᾶ, ό, Cephas. ¹⁶ μερίζω, divide, part.

ύπὲρ ὑμῶν, ἢ εἰς τὸ ὄνομα Παύλου ἐβαπτίσθητε; 14 Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ ὅτι οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα, εἰ μὴ Κρίσπον¹ καὶ Γάϊον:² ἵνα μή τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὸ ἐμὸν 15 ὄνομα ἐβάπτισα. Ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν Στεφανᾶ³ 16 οἶκον: λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα ἄλλον ἐβάπτισα. Οὐ 17 γὰρ ἀπέστειλέν με χριστὸς βαπτίζειν, ἀλλ' εὐαγγελίζεσθαι: οὐκ ἐν σοφία λόγου, ἵνα μὴ κενωθῆ⁴ ὁ σταυρὸς⁵ τοῦ γριστοῦ.

Ό λόγος γὰρ ὁ τοῦ σταυροῦ⁵ τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις 18 μωρία⁶ ἐστίν, τοῖς δὲ σωζομένοις ἡμῖν δύναμις θεοῦ ἐστιν. Γέγραπται γάρ, Ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν,^{7 19} καὶ τὴν σύνεσιν⁸ τῶν συνετῶν⁹ ἀθετήσω.¹⁰ Ποῦ 20 σοφός;⁷ Ποῦ γραμματεύς; Ποῦ συζητητὴς¹¹ τοῦ αἰῶνος τούτου; Οὐχὶ ἐμώρανεν¹² ὁ θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου τούτου; Ἐπειδὴ¹³ γὰρ ἐν τῆ σοφία τοῦ 21

 $^{^1}$ Κρίσπος, ου, ὁ, Crispus. 2 Γάϊος, ου, ὁ, Gaius. 3 Στεφανᾶς, ᾶ, ὁ, Stephanas. 4 κενόω, empty, make void. 5 σταυρός, οῦ, ὁ, cross. 6 μωρία, ας, ἡ, foolishness, folly. 7 σοφός, wise. 8 σύνεσις, εως, ἡ, understanding, insight. 9 συνετός, intelligent, clever. 10 ἀθετέω, reject, annul. 11 συζητητής, οῦ, ὁ, disputer, debater. 12 μωραίνω, make foolish, make tasteless. 13 ἐπειδή, since, because.

Πρὸς Κορινθίους Α 1:22 Byzantine NT

θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν θεόν, εὐδόκησεν¹ ὁ θεὸς διὰ τῆς μωρίας² τοῦ κηρύγματος³ σῶσαι τοὺς πιστεύοντας. Ἐπειδὴ⁴ καὶ Ἰουδαῖοι 22 σημεῖον αἰτοῦσιν, καὶ Ἑλληνες⁵ σοφίαν ζητοῦσιν: 23 ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν χριστὸν ἐσταυρωμένον, Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον,6 "Ελλησιν⁵ δὲ μωρίαν:² 24 αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς,7 Ἰουδαίοις τε καὶ Ἑλλησιν,5 χριστὸν θεοῦ δύναμιν καὶ θεοῦ σοφίαν. "Ότι τὸ μωρὸν 25 τοῦ θεοῦ σοφώτερον² τῶν ἀνθρώπων ἐστίν, καὶ τὸ ἀσθενὲς¹٥ τοῦ θεοῦ ἰσχυρότερον¹¹ τῶν ἀνθρώπων ἐστίν.

Βλέπετε γὰρ τὴν κλῆσιν¹² ὑμῶν, ἀδελφοί, ὅτι οὐ πολλοὶ 26 σοφοὶ⁹ κατὰ σάρκα, οὐ πολλοὶ δυνατοί, οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς: ¹³ ἀλλὰ τὰ μωρὰ⁸ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ¹⁴ ὁ 27 θεός, ἵνα τοὺς σοφοὺς⁹ καταισχύνη: ¹⁵ καὶ τὰ ἀσθενῆ ¹⁰

¹ εὐδοκέω, think it good, be well pleased with. 2 μωρία, ας, ή, foolishness, folly. ³ κήρυγμα, τος, τό, proclamation, preaching. ⁴ ἐπειδή, since, because. ⁵ Έλλην, ηνος, ό, Greek, Hellene. ⁶ σκάνδαλον, ου, τό, cause of stumbling, snare. ⁷ κλητός, called, summoned. ⁸ μωρός, foolish, stupid. ⁹ σοφός, wise. ¹⁰ ἀσθενής, weak, infirm. ¹¹ ἰσχυρός, strong, mighty. ¹² κλῆσις, εως, ή, (divine) call, invitation. ¹³ εὐγενής, noble, high-born. ¹⁴ ἐκλέγομαι, choose, elect. ¹⁵ καταισχύνω, put to shame, shame.

τοῦ κόσμου ἐξελέξατο¹ ὁ θεός, ἵνα καταισχύνη² τὰ ἀσχυρά:³ καὶ τὰ ἀγενῆ⁴ τοῦ κόσμου καὶ τὰ 28 ἐξουθενημένα⁵ ἐξελέξατο¹ ὁ θεός, καὶ τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα καταργήση:⁶ ὅπως μὴ καυχήσηται πᾶσα σὰρξ 29 ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. Ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστε ἐν χριστῷ 30 Ἰησοῦ, ὅς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἀγιασμός,⁻ καὶ ἀπολύτρωσις:⁶ ἵνα, καθὼς 31 γέγραπται, Ὁ καυχώμενος, ἐν κυρίῳ καυχάσθω.

Κάγὼ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἦλθον οὐ καθ' 2
 ὑπεροχὴν³ λόγου ἢ σοφίας καταγγέλλων¹⁰ ὑμῖν τὸ μαρτύριον¹¹ τοῦ θεοῦ. Οὐ γὰρ ἔκρινα τοῦ εἰδέναι τι ἐν 2
 ὑμῖν, εἰ μὴ Ἰησοῦν χριστόν, καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον.
 Καὶ ἐγὼ ἐν ἀσθενείᾳ¹² καὶ ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ¹³ 3
 πολλῷ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς. Καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ 4
 κήρυγμά¹⁴ μου οὐκ ἐν πειθοῖς¹⁵ ἀνθρωπίνης¹6 σοφίας

¹ ἐκλέγομαι, choose, elect. ² καταισχύνω, put to shame, shame. ³ ἰσχυρός, strong, mighty. ⁴ ἀγενής, base, low. ⁵ ἐξουθενέω, despise, ignore. ⁶ καταργέω, make ineffective, abolish. ⁻ ἀγιασμός, οῦ, ὁ, consecration, holiness. 8 ἀπολύτρωσις, εως, ἡ, redemption, deliverance. ⁵ ὑπεροχή, ῆς, ἡ, superiority, authority. ¹0 καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ¹¹ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ¹² ἀσθένεια, ας, ἡ, weakness, sickness. ¹³ τρόμος, ου, ὁ, trembling, quaking. ¹⁴ κήρυγμα, τος, τό, proclamation, preaching. ¹⁵ πειθός, persuasive. ¹⁶ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings.

Πρὸς Κορινθίους Α 2:5 Byzantine NT

λόγοις, ἀλλ' ἐν ἀποδείξει¹ πνεύματος καὶ δυνάμεως: 5 ἵνα ἡ πίστις ὑμῶν μὴ ἦ ἐν σοφίᾳ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐν δυνάμει θεοῦ.

Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις: σοφίαν δὲ οὐ τοῦ 6 αἰῶνος τούτου, οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου, τῶν καταργουμένων:³ ἀλλὰ λαλοῦμεν σοφίαν θεοῦ ἐν 7 μυστηρίω, 4 την αποκεκρυμμένην, 5 ην προώρισεν 6 δ θεὸς πρὸ τῶν αἰώνων εἰς δόξαν ἡμῶν: ἡν οὐδεὶς τῶν 8 άρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνωκεν: εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἄν τὸν κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν: ἀλλὰ 9 καθώς γέγραπται, ή όφθαλμὸς οὐκ εἶδεν, καὶ οὖς οὐκ ήκουσεν, καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἃ ήτοίμασεν ὁ θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. Ἡμῖν δὲ ὁ 10 θεὸς ἀπεκάλυψεν 7 διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ: τὸ γὰρ πνεῦμα πάντα ἐρευνᾳ, εκαὶ τὰ βάθη τοῦ θεοῦ. Τίς 11 γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων τὰ τοῦ ἀνθρώπου, εἰ μὴ τὸ

¹ ἀπόδειξις, εως, ή, proof, demonstration. ² τέλειος, complete, perfect. ³ καταργέω, make ineffective, abolish. ⁴ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ⁵ ἀποκρύπτω, hide, conceal. ⁶ προορίζω, predetermine, foreordain. ⁷ ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ⁵ ἐρευνάω, search diligently. ց βάθος, ους, τό, depth, deep.

πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῷ; Οὕτως καὶ τὰ τοῦ θεοῦ οὐδεὶς οἶδεν, εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ. Ἡμεῖς δὲ 12 ού τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου ἐλάβομεν, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ θεοῦ, ἵνα εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ τοῦ θεοῦ χαρισθέντα ήμῖν. Ά καὶ λαλοῦμεν, οὐκ ἐν διδακτοῖς 2 13 $\dot{\alpha}$ νθρωπίνης σοφίας λόγοις, $\dot{\alpha}$ λλ' εν διδακτοῖς πνεύματος άγίου, πνευματικοῖς 4 πνευματικὰ⁴ συγκρίνοντες. Ψυχικὸς δὲ ἄνθρωπος οὐ δέχεται τὰ 14 τοῦ πνεύματος τοῦ θεοῦ: μωρία 7 γὰρ αὐτῷ ἐστιν, καὶ οὐ δύναται γνῶναι, ὅτι πνευματικῶς^δ ἀνακρίνεται. Ὁ 15 δὲ πνευματικὸς άνακρίνει μὲν πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπ' οὐδενὸς ἀνακρίνεται. Τίς γὰρ ἔγνω νοῦν 10 κυρίου, δς 16συμβιβάσει 11 αὐτόν; Ἡμεῖς δὲ νοῦν 10 χριστοῦ ἔχομεν.

¹ χαρίζομαι, give freely, forgive. ² διδακτός, instructed, taught. ³ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ⁴ πνευματικός, spiritual. ⁵ συγκρίνω, combine, compare. ⁶ ψυχικός, natural, wordly-minded. ⁷ μωρία, ας, ή, foolishness, folly. ⁸ πνευματικώς, spiritually, in a spiritual manner. ⁹ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ¹⁰ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ¹¹ συμβιβάζω, hold together, instruct.

Πρὸς Κορινθίους Α 3:2 Byzantine NT

Καὶ ἐγώ, ἀδελφοί, οὐκ ἠδυνήθην ὑμῖν λαλῆσαι ὡς 3 πνευματικοῖς, 1 άλλ' ώς σαρκικοῖς, 2 ώς νηπίοις 3 έν χριστῷ. Γάλα 4 ὑμᾶς ἐπότισα, 5 καὶ οὐ βρῶμα: 6 οὔπω 7 2 γὰρ ἐδύνασθε, ἀλλ' οὔτε ἔτι νῦν δύνασθε: ἔτι γὰρ 3 σαρκικοί² ἐστε: ὅπου γὰρ ἐν ὑμῖν ζῆλος⁸ καὶ ἔρις⁹ καὶ διγοστασίαι, 10 οὐχὶ σαρκικοί 2 ἐστε, καὶ κατὰ ἄνθρωπον περιπατεῖτε; "Όταν γὰρ λέγῃ τις, "Έγὼ μέν 4 εἰμι Παύλου, ἕτερος δέ, Ἐγὼ Ἀπολλώ, 11 οὐχὶ σαρκικοί² ἐστε; Τίς οὖν ἐστιν Παῦλος, τίς δὲ 5 Άπολλώς, 11 άλλ' ἢ διάκονοι δι' ὧν ἐπιστεύσατε, καὶ έκάστω ως ο κύριος ἔδωκεν; Ἐγω ἐφύτευσα, 12 6 1 Απολλ 11 ἐπότισεν, 5 ἀλλ' ὁ θεὸς ηὔξανεν. 13 6 Ωστε 7 οὔτε ὁ φυτεύων 12 ἐστίν τι, οὔτε ὁ ποτίζων, άλλ' ὁ αὐξάνων 13 θεός. Ὁ φυτεύων 12 δὲ καὶ ὁ ποτίζων 5 ἕν 8 εἰσιν: ἔκαστος δὲ τὸν ἴδιον μισθὸν 14 λήψεται κατὰ τὸν ἴδιον κόπον. 15 Θεοῦ γάρ ἐσμεν συνεργοί: 16 θεοῦ 9

¹ πνευματικός, spiritual. ² σαρκικός, fleshly, carnal. ³ νήπιος, infant, child. ⁴ γάλα, γαλακτος, τό, milk. ⁵ ποτίζω, give drink to, cause to drink. ⁶ βρώμα, τος, τό, food, food of any kind. ⁷ οὔπω, not yet. ⁸ ζῆλος, ου, ό, zeal, jealousy. ⁹ ἔρις, ιδος, ή, strife, contention. ¹⁰ διχοστασία, ας, ή, dissension, division. ¹¹ Ἀπολλώς, ό, Apollos. ¹² φυτεύω, plant. ¹³ αὐξάνω, cause to grow, increase. ¹⁴ μισθός, οῦ, ὁ, wages, reward. ¹⁵ κόπος, ου, ὁ, labor, trouble. ¹⁶ συνεργός, οῦ, ὁ, fellow worker.

γεώργιον, θεοῦ οἰκοδομή ἐστε.

Κατὰ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι, ὡς σοφὸς 10 άργιτέκτων⁴ θεμέλιον⁵ τέθεικα, ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ.6 Έκαστος δὲ βλεπέτω πῶς ἐποικοδομεῖ. Θεμέλιον 11 γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον, ός ἐστιν Ἰησοῦς χριστός. Εἰ δέ τις ἐποικοδομεῖ ἐπὶ 12 τὸν θεμέλιον τοῦτον χρυσόν, αργυρον, λίθους τιμίους, 10 ξύλα, 11 χόρτον, 12 καλάμην, 13 έκάστου τὸ 13 ἔργον φανερὸν¹⁴ γενήσεται: ἡ γὰρ ἡμέρα δηλώσει, 15 ότι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται: 16 καὶ ἑκάστου τὸ ἔργον όποῖόν $^{^{17}}$ ἐστιν τὸ πῦρ δοκιμάσει. $^{^{18}}$ Εἴ τινος τὸ ἔργον 14 μένει δ ἐποικοδόμησεν, μισθὸν 19 λήψεται. Εἴ τινος τὸ 15 ἔργον κατακαήσεται, 20 ζημιωθήσεται: 21 αὐτὸς δὲ σωθήσεται, οὕτως 22 δὲ ὡς διὰ πυρός.

¹ γεώργιον, ου, τό, cultivated land, field. ² οἰκοδομή, ής, ή, building, edification. ³ σοφός, wise. ⁴ ἀρχιτέκτων, ονος, ό, master builder. ⁵ θεμέλιος, ου, ό, foundation. ⁶ ἐποικοδομέω, build upon, build upon a foundation. ⁷ κεῖμαι, lie, be laid. ⁸ χρυσός, οῦ, ὁ, gold, anything made of gold. ⁹ ἄργυρος, ου, ὁ, silver, silver as a metal. ¹⁰ τίμιος, precious, honorable. ¹¹ ξύλον, ου, τό, wood, tree. ¹² χόρτος, ου, ὁ, grass, hay. ¹³ καλάμη, ης, ή, stubble, straw. ¹⁴ φανερός, manifest, apparent. ¹⁵ δηλόω, show, make clear. ¹⁶ ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ¹⁷ ὁποῖος, what sort of, what kind of. ¹⁸ δοκιμάζω, prove, approve. ¹⁹ μισθός, οῦ, ὁ, wages, reward. ²⁰ κατακαίω, burn up, consume entirely. ²¹ ζημιόω, suffer loss, inflict loss upon. ²² οὕτως, thus, so.

Πρὸς Κορινθίους Α 3:16 Byzantine NT

Οὐκ οἴδατε ὅτι ναὸς θεοῦ ἐστε, καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ 16 οἰκεῖ¹ ἐν ὑμῖν; Εἴ τις τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ φθείρει,² 17 φθερεῖ² τοῦτον ὁ θεός: ὁ γὰρ ναὸς τοῦ θεοῦ ἄγιός ἐστιν, οἵτινές ἐστε ὑμεῖς.

Μηδεὶς ἑαυτὸν ἐξαπατάτω: ἔ τις δοκεῖ σοφὸς εἶναι ἐν 18 ὑμῖν ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, μωρὸς γενέσθω, ἴνα γένηται σοφός. Ἡ γὰρ σοφία τοῦ κόσμου τούτου μωρία 19 παρὰ τῷ θεῷ ἐστιν. Γέγραπται γάρ, Ὁ δρασσόμενος τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν. Καὶ πάλιν, 20 Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς τῶν σοφῶν, ὅτι εἰσὶν μάταιοι. ဪ στε μηδεὶς καυχάσθω ἐν ἀνθρώποις: 21 πάντα γὰρ ὑμῶν ἐστιν, εἴτε Παῦλος, εἴτε Ἡπολλώς, τὰ εἴτε Κηφᾶς, εἴτε κόσμος, εἴτε ζωή, εἴτε θάνατος, εἴτε ἐνεστῶτα, εἴτε μέλλοντα: πάντα ὑμῶν ἐστιν, ὑμεῖς 23 δὲ γριστοῦ, γριστὸς δὲ θεοῦ.

¹ οἰκέω, inhabit, dwell. ² φθείρω, destroy, corrupt. ³ ἐξαπατάω, seduce wholly, deceive. ⁴ σοφός, wise. ⁵ μωρός, foolish, stupid. ⁶ μωρία, ας, ή, foolishness, folly. ⁷ δράσσομαι, catch, seize. ⁸ πανουργία, ας, ή, cleverness, craftiness. Trickery. ⁹ διαλογισμός, οῦ, ό, reasoning, questioning. ¹⁰ μάταιος, vain, useless. ¹¹ Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ¹² Κηφᾶς, ᾶ, ὁ, Cephas. ¹³ ἐνίστημι, be present, place in or upon.

Byzantine NT Πρὸς Κορινθίους Α 4:2

Οὕτως ἡμᾶς λογιζέσθω ἄνθρωπος, ὡς ὑπηρέτας¹ 4 χριστοῦ καὶ οἰκονόμους² μυστηρίων³ θεοῦ. Ὁ δὲ 2 λοιπόν, ζητεῖται ἐν τοῖς οἰκονόμοις,² ἵνα πιστός τις εὑρεθῆ. Ἐμοὶ δὲ εἰς ἐλάχιστόν⁴ ἐστιν ἵνα ὑφ' ὑμῶν 3 ἀνακριθῶ,⁵ ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης⁶ ἡμέρας: ἀλλ' οὐδὲ ἐμαυτὸν ἀνακρίνω.⁵ Οὐδὲν γὰρ ἐμαυτῷ σύνοιδα,7 4 ἀλλ' οὐκ ἐν τούτῳ δεδικαίωμαι: ὁ δὲ ἀνακρίνων⁵ με κύριός ἐστιν. Ὠστε μὴ πρὸ καιροῦ τι κρίνετε, ἔως ἀν 5 ἔλθῃ ὁ κύριος, ὅς καὶ φωτίσει τὰ κρυπτὰ³ τοῦ σκότους, καὶ φανερώσει τὰς βουλὰς¹ο τῶν καρδιῶν: καὶ τότε ὁ ἔπαινος¹¹ γενήσεται ἑκάστῳ ἀπὸ τοῦ θεοῦ.

Ταῦτα δέ, ἀδελφοί, μετεσχημάτισα¹² εἰς ἐμαυτὸν καὶ 6 ἀπολλω̂¹³ δι' ὑμᾶς, ἵνα ἐν ἡμῖν μάθητε¹⁴ τὸ μὴ ὑπὲρ ὅ γέγραπται φρονεῖν,¹⁵ ἵνα μὴ εἷς ὑπὲρ τοῦ ἑνὸς φυσιοῦσθε¹⁶ κατὰ τοῦ ἑτέρου. Τίς γάρ σε διακρίνει;¹⁷ 7

¹ ὑπηρέτης, ου, ὁ, servant, assistant. ² οἰκονόμος, ου, ὁ, manager, steward. ³ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ⁴ ἐλάχιστος, least, smallest. ⁵ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ⁶ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ⁷ σύνοιδα, know, be conscious of. ⁸ φωτίζω, give light, enlighten. ⁹ κρυπτός, hidden, secret. ¹⁰ βουλή, ῆς, ἡ, counsel, purpose. ¹¹ ἔπαινος, ου, ὁ, praise, commendation. ¹² μετασχηματίζω, transform, disguise. ¹³ Ἀπολλώς, ὁ, Apollos. ¹⁴ μανθάνω, learn, ascertain. ¹⁵ φρονέω, think, judge. ¹⁶ φυσιόω, puff or blow up, be arrogant. ¹⁷ διακρίνω, discriminate, judge.

Πρὸς Κορινθίους Α 4:8 Byzantine NT

Τί δὲ ἔγεις ὁ οὐκ ἔλαβες; Εἰ δὲ καὶ ἔλαβες, τί καυγᾶσαι ως μη λαβων; "Ηδη κεκορεσμένοι έστέ, 8 ήδη ἐπλουτήσατε,² γωρὶς ἡμῶν ἐβασιλεύσατε:³ καὶ ὄφελόν⁴ γε⁵ ἐβασιλεύσατε,³ ἵνα καὶ ἡμεῖς ὑμῖν συμβασιλεύσωμεν. Δοκῶ γὰρ ὅτι ὁ θεὸς ἡμᾶς τοὺς 🤈 άποστόλους ἐσχάτους ἀπέδειξεν 7 ώς ἐπιθανατίους: 8 ότι θέατρον έγενήθημεν τῷ κόσμῳ, καὶ ἀγγέλοις, καὶ ἀνθρώποις. Ἡμεῖς μωροὶ¹⁰ διὰ χριστόν, ὑμεῖς δὲ 10 φρόνιμοι 11 ἐν χριστῷ: ἡμεῖς ἀσθενεῖς, 12 ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί: ¹³ ὑμεῖς ἔνδοξοι, ¹⁴ ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι. ¹⁵ Ἄχρι τῆς 11 ἄρτι ὥρας καὶ πεινώμεν, 16 καὶ διψώμεν, 17 καὶ γυμνητεύομεν, 18 καὶ κολαφιζόμεθα, 19 καὶ ἀστατοῦμεν, καὶ κοπιῶμεν²1 έργαζόμενοι ταῖς ἰδίαις χερσίν: 12 λοιδορούμενοι 22 εύλογοῦμεν: διωκόμενοι ἀνεχόμεθα: 23 βλασφημούμενοι παρακαλούμεν: ώς περικαθάρματα 13

¹ κορέννυμι, satiate, fill. ² πλουτέω, be rich, become rich. ³ βασιλεύω, reign, rule. ⁴ δφελον, would that (used to express a fruitless wish) ⁵ γέ, indeed, at least. ⁶ συμβασιλεύω, rule (as king) with someone. ⁷ ἀποδείκνυμι, exhibit, display. ⁸ ἐπιθανάτιος, condemned to death. ⁹ θέατρον, ου, τό, theater, spectacle. ¹⁰ μωρός, foolish, stupid. ¹¹ φρόνιμος, prudent, wise. ¹² ἀσθενής, weak, infirm. ¹³ ἰσχυρός, strong, mighty. ¹⁴ ἔνδοξος, honored, glorious. ¹⁵ ἄτιμος, without honor, dishonored. ¹⁶ πεινάω, hunger, am hungry. ¹⁷ διγάω, thirst, thirst for. ¹⁸ γυμνητεύω, am poorly clad. ¹⁹ κολαφίζω, strike with the fist, treat roughly. ²⁰ ἀστατέω, be unsettled, be homeless. ²¹ κοπάω, toil, labor. ²² λοιδορέω, abuse, revile. ²³ ἀνέχομαι, endure, bear with. ²⁴ περικάθαρμα, τος, τό, dirt, refuse.

τοῦ κόσμου ἐγενήθημεν, πάντων περίψημα¹ ἔως ἄρτι.

Οὐκ ἐντρέπων 2 ὑμᾶς γράφω ταῦτα, ἀλλ' ὡς τέκνα μου 14άγαπητὰ νουθετῶ.³ Ἐὰν γὰρ μυρίους παιδαγωγούς 15 ἔχητε ἐν χριστῶ, ἀλλ' οὐ πολλοὺς πατέρας: ἐν γὰρ χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα. Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μιμηταί μου γίνεσθε. Δ ιὰ 16 τοῦτο ἔπεμψα ὑμῖν Τιμόθεον, ος ἐστιν τέκνον μου άγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν κυρίω, δς ὑμᾶς ἀναμνήσει⁸ τὰς όδούς μου τὰς ἐν χριστῷ, καθὼς πανταχοῦ ἐν πάση ἐκκλησία διδάσκω. Ως μὴ ἐρχομένου δέ μου 18 πρὸς ὑμᾶς ἐφυσιώθησάν 10 τινες. Ἐλεύσομαι δὲ ταγέως 19 πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ κύριος θελήσῃ, καὶ γνώσομαι οὐ τὸν λόγον τῶν πεφυσιωμένων, 10 άλλὰ τὴν δύναμιν. Οὐ 20 γὰρ ἐν λόγῳ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ, ἀλλ' ἐν δυνάμει. Τί 21

¹ περίψημα, τος, τό, dirt, dregs. ² ἐντρέπω, turn about, reverence. ³ νουθετέω, admonish, exhort. ⁴ μυρίοι, ten thousand, innumerable. ⁵ παιδαγωγός, οῦ, ὁ, tutor, guardian. ⁶ μιμητής, οῦ, ὁ, imitator. ⁷ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ⁸ ἀναμμνήσκω, remind, remember. ⁹ πανταχοῦ, everywhere. ¹⁰ φυσιόω, puff or blow up, be arrogant. ¹¹ ταχέως, quickly, soon.

Πρὸς Κορινθίους Α 5:2 Byzantine NT

θέλετε; Έν ῥάβδ $ω^1$ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐν ἀγάπῃ πνεύματί τε πραότητος; 2

 ${}^{\circ}$ Ολως 3 ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία, 4 καὶ τοιαύτη πορνεία, 4 ήτις οὐδὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ὀνομάζεται, ὅ ὥστε γυναῖκά τινα τοῦ πατρὸς ἔγειν. Καὶ ὑμεῖς πεφυσιωμένοι ἐστέ, 2 καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐπενθήσατε, τίνα ἐξαρθῆ⁸ ἐκ μέσου ύμῶν ὁ τὸ ἔργον τοῦτο ποιήσας. Ἐγὼ μὲν γὰρ ὡς 3 ἀπὼν 9 τῷ σώματι παρὼν 10 δὲ τῷ πνεύματι, ἤδη ώς παρών, 10 τὸν οὕτως τοῦτο κατεργασάμενον, 11 έν τ $\tilde{\omega}$ ονόματι τοῦ κυρίου ἡμ $\tilde{\omega}$ ν 4 Ἰησοῦ χριστοῦ, συναχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ ἐμοῦ πνεύματος, σύν τῆ δυνάμει τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ γριστού, παραδούναι τὸν τοιούτον τῶ Σατανᾶ εἰς 5 όλεθρον¹² τῆς σαρκός, ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῆ ἐν τῆ ήμέρα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. Οὐ καλὸν τὸ καύχημα¹³ 6

¹ ῥάβδος, ου, ἡ, staff, rod. ² πραΰτης, mildness, gentleness. ³ δλως, altogether, completely. ⁴ πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ⁵ ὀνομάζω, name, give a name to. ⁶ φυσιόω, puff or blow up, be arrogant. ⁻ πενθέω, mourn, lament. Ἦξαίρω, remove, drive away. Ἦπειμι, go away, depart. ¹⁰ πάρειμι, be present, have arrived. ¹¹ κατεργάζομαι, work out, produce. ¹² δλεθρος, ου, ὁ, destruction, death. ¹³ καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting.

Byzantine NT Πρὸς Κορινθίους Α 5:7

ύμῶν. Οὐκ οἴδατε ὅτι μικρὰ ζύμη¹ ὅλον τὸ φύραμα² ζυμοῖ;³ Ἐκκαθάρατε⁴ τὴν παλαιὰν⁵ ζύμην,¹ ἵνα ἦτε 7 νέον φύραμα,² καθώς ἐστε ἄζυμοι.⁻ Καὶ γὰρ τὸ Πάσχα⁸ ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη³ χριστός: ὥστε 8 ἑορτάζωμεν,¹0 μὴ ἐν ζύμη¹ παλαιᾳ,⁵ μηδὲ ἐν ζύμη¹ κακίας¹¹ καὶ πονηρίας,¹² ἀλλ' ἐν ἀζύμοις⁻ εἰλικρινείας¹³ καὶ ἀληθείας.

"Έγραψα ὑμῖν ἐν τῇ ἐπιστολῷ¹¹ μὴ συναναμίγνυσθαι¹5 9 πόρνοις:¹6 καὶ οὐ πάντως¹7 τοῖς πόρνοις¹6 τοῦ κόσμου 10 τούτου ἢ τοῖς πλεονέκταις,¹8 ἢ ἄρπαξιν,¹9 ἢ εἰδωλολάτραις:²0 ἐπει²¹ ὀφείλετε ἄρα ἐκ τοῦ κόσμου ἐξελθεῖν. Νῦν δὲ ἔγραψα ὑμῖν μὴ συναναμίγνυσθαι,¹5 11 ἐάν τις ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος²² ἦ πόρνος,¹6 ἢ πλεονέκτης,¹8 ἢ εἰδωλολάτρης,²0 ἢ λοίδορος,²3 ἢ

¹ ζύμη, ης, ή, leaven, ferment. ² φύραμα, τος, τό, that which is mixed, lump. ³ ζυμόω, leaven, ferment. ⁴ ἐκκαθαίρω, cleanse thoroughly, clean out. ⁵ παλαιός, old, ancient. ⁶ νέος, new, young. ⊓ ἄζυμος, unleavened, paschal feast. 8 πάσχα, τό, passover, passover feast. ⁰ θύω, sacrifice, kill. ¹0 ἐορτάζω, celebrate a feast, keep a feast. ¹¹ κακία, ας, ή, malice, evil. ¹² πονηρία, ας, ή, iniquity, wickedness. ¹³ εἰλικρίνεια, ας, ή, sincerity, purity of motive. ¹⁴ ἐπιστολή, ῆς, ή, letter, dispatch. ¹⁵ συναναμίγνυμι, associate with, mingle. ¹⁶ πόρνος, ου, ό, fornicator, immoral person. ¹π πάντως, altogether, by all means. ¹8 πλεονέκτης, ου, ό, covetous or greedy person. ¹9 ἄρπαξ, ravenous, rapacious. ²0 εἰδωλολάτρης, ου, ό, image worshiper, idolater. ²¹ ἐπεί, when, since. ²² ὀνομάζω, name, give a name to. ²³ λοίδορος, ου, ό, reviler, abusive person.

μέθυσος, 1 ἢ ἄρπαξ: 2 τῷ τοιούτῳ μηδὲ συνεσθίειν. 3 Τί 12 γάρ μοι καὶ τοὺς ἔξω κρίνειν; Οὐχὶ τοὺς ἔσω 4 ὑμεῖς κρίνετε; Τοὺς δὲ ἔξω ὁ θεὸς κρινεῖ. Καὶ ἐξαρεῖτε 5 τὸν 13 πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

Τολμᾳ⁶ τις ὑμῶν, πρᾶγμα⁷ ἔχων πρὸς τὸν ἕτερον, 6 κρίνεσθαι ἐπὶ τῶν ἀδίκων, καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἀγίων; 2 Οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἄγιοι τὸν κόσμον κρινοῦσιν; Καὶ εἰ ἐν ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσμος, ἀνάξιοί ἐστε κριτηρίων ἐλαχίστων; Οὐκ οἴδατε ὅτι ἀγγέλους κρινοῦμεν; 3 Μήτι γε βιωτικά; Βιωτικὰ μὲν οὖν κριτήρια 4 ἐὰν ἔχητε, τοὺς ἐξουθενημένους ἐν τῇ ἐκκλησία, τούτους καθίζετε. Πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν λέγω. Οὕτως 5 οὐκ ἔνι ἐν ὑμῖν σοφὸς ἐντροπὴν ὁ ὑμῖν λέγω. Οὕτως 5 οὐκ ἔνι ἐν ὑμῖν σοφὸς ἐντροπὰν ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἀλλὰ 6 ἀδελφὸς μετὰ ἀδελφοῦ κρίνεται, καὶ τοῦτο ἐπὶ

¹ μέθυσος, ου, ό, drunkard. ² ἄρπαξ, ravenous, rapacious. ³ συνεσθίω, eat with. ⁴ ἔσω, within, inside. ⁵ ἔξαίρω, remove, drive away. ⁶ τολμάω, dare, endure. ⁷ πρᾶγμα, τος, τό, deed, matter. ⁸ ἄδικος, unjust, unrighteous. ⁹ ἀνάξιος, unworthy, incompetent. ¹⁰ κριτήριον, ου, τό, law court, tribunal. ¹¹ ἐλάχιστος, least, smallest. ¹² μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ¹³ γέ, indeed, at least. ¹⁴ βιωτικός, matter of daily life, life. ¹⁵ ἐξουθενέω, despise, ignore. ¹⁶ ἐντροπή, ῆς, ἡ, shame, humiliation. ¹⁷ ἔνι, there is in, is present. ¹⁸ σοφός, wise. ¹⁹ διακρίνω, discriminate, judge. ²⁰ ἀνά, upwards, upon.

ἀπίστων; 1 "Ηδη μὲν οὖν ὅλως 2 ἤττημα 3 ὑμῖν ἐστιν, 7ότι κρίματα έχετε μεθ' έαυτῶν. Διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον άδικεῖσθε; διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον ἀποστερεῖσθε; Άλλὰ 8 ύμεῖς ἀδικεῖτε⁵ καὶ ἀποστερεῖτε, καὶ ταῦτα ἀδελφούς. "Η οὐκ οἴδατε ὅτι ἄδικοι" βασιλείαν θεοῦ οὐ 9κληρονομήσουσιν; Μη πλανᾶσθε: οὔτε πόρνοι. οὔτε εἰδωλολάτραι, 10 οὔτε μοιχοί, 11 οὔτε μαλακοί, 12 οὔτε άρσενοκοῖται, 13 οὖτε πλεονέκται, 14 οὖτε κλέπται. 15 10 οὔτε μέθυσοι, 16 οὐ λοίδοροι, 17 οὐχ ἄρπαγες, 18 βασιλείαν θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν.⁸ Καὶ ταῦτά 11 τινες ήτε: άλλὰ ἀπελούσασθε, 19 άλλὰ ἡγιάσθητε, 20 άλλ' έδικαιώθητε έν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, καὶ ἐν τῷ πνεύματι τοῦ θεοῦ ἡμῶν.

¹ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ² ὅλως, altogether, completely. ³ ἥττημα, τος, τό, loss, failure. ⁴ κρίμα, ος, τό, judgment, verdict. ⁵ ἀδικέω, do wrong, harm. ⁶ ἀποστερέω, defraud, deprive of. ⁻ ἄδικος, unjust, unrighteous. ⁶ κληρονομέω, inherit, obtain. ⁰ πόρνος, ου, ὁ, fornicator, immoral person. ¹⁰ εἰδωλολάτρης, ου, ὁ, image worshiper, idolater. ¹¹ μοιχός, οῦ, ὁ, adulterer. ¹² μαλακός, soft, effeminate. ¹³ ἀρσενοκοίτης, ου, ὁ, male engaging in same-sex sexual activity. ¹⁴ πλεονέκτης, ου, ὁ, covetous or greedy person. ¹⁵ κλέπτης, ου, ὁ, thief. ¹⁶ μέθυσος, ου, ὁ, drunkard. ¹⁻ λοίδορος, ου, ὁ, reviler, abusive person. ¹⁶ ἄρπαξ, ravenous, rapacious. ¹⁰ ἀπολούω, wash off, wash away. ²⁰ ἀγιάζω, make holy, consecrate.

Πρὸς Κορινθίους Α 6:12 Byzantine NT

Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει: πάντα μοι 12 ἔξεστιν, ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι² ὑπό τινος. 13 Τὰ βρώματα³ τῆ κοιλία,⁴ καὶ ἡ κοιλία⁴ τοῖς βρώμασιν:³ ό δὲ θεὸς καὶ ταύτην καὶ ταῦτα καταργήσει. 5 Τὸ δὲ σωμα οὐ τῆ πορνεία, ἀλλὰ τω κυρίω, καὶ ὁ κύριος τω σώματι: ὁ δὲ θεὸς καὶ τὸν κύριον ἤγειρεν καὶ ἡμᾶς 14 έξεγερεῖ διὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. Οὐκ οἴδατε ὅτι τὰ 15 σώματα ύμῶν μέλη χριστοῦ ἐστιν; Άρας οὖν τὰ μέλη τοῦ χριστοῦ ποιήσω πόρνης μέλη; Μὴ γένοιτο. Οὐκ 16 οἴδατε ὅτι ὁ κολλώμενος ὁ τῆ πόρνη ὁ ξν σῶμά ἐστιν; "Εσονται γάρ, φησίν, οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. Ὁ δὲ 17 κολλώμενος τῷ κυρίῳ εν πνεῦμά ἐστιν. Φεύγετε 18 τὴν πορνείαν. Π ãν ἁμάρτημα δ ἐὰν ποιήση ἄνθρωπος ἐκτὸς 12 τοῦ σώματός ἐστιν: ὁ δὲ πορνεύων 13 είς τὸ ἴδιον σῶμα άμαρτάνει. "Η οὐκ οἴδατε ὅτι τὸ 19 σῶμα ὑμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν ἁγίου πνεύματός ἐστιν,

¹ συμφέρω, bring together, it is profitable. ² ἐξουσιάζω, have authority over, master. ³ βρῶμα, τος, τό, food, food of any kind. ⁴ κοιλία, ας, ἡ, belly, womb. ⁵ καταργέω, make ineffective, abolish. ⁶ πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ⁷ ἐξεγείρω, raise, raise up. ⁸ πόρνη, ης, ἡ, prostitute. ⁹ κολλάω, glue, cleave. ¹⁰ φεύγω, flee, escape. ¹¹ ἁμάρτημα, τος, τό, sin, fault. ¹² ἐκτός, aside from, besides. ¹³ πορνεύω, commit fornication, fornicate.

οὖ ἔχετε ἀπὸ θεοῦ; Καὶ οὐκ ἐστὲ ἑαυτῶν, ἠγοράσθητε 20 γὰρ τιμῆς: δοξάσατε δὴ¹ τὸν θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν, καὶ ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, ἄτινά ἐστιν τοῦ θεοῦ.

Περὶ δὲ ὧν ἐγράψατέ μοι, καλὸν ἀνθρώπω γυναικὸς μὴ 7 ἄπτεσθαι. Δ ιὰ δὲ τὰς πορνείας εκαστος τὴν ἑαυτοῦ 2 γυναῖκα ἐχέτω, καὶ ἑκάστη τὸν ἴδιον ἄνδρα ἐχέτω. Τῆ 3 γυναικὶ ὁ ἀνὴρ τὴν ὀφειλομένην εὔνοιαν³ ἀποδιδότω: όμοίως δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί. Ἡ γυνὴ τοῦ ἰδίου 4 σώματος οὐκ ἐξουσιάζει, άλλ' ὁ ἀνήρ: ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ανήρ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει, άλλ' ή γυνή. Μὴ ἀποστερεῖτε δάλλήλους, εἰ μήτι ἀν ἐκ συμφώνου 5 πρὸς καιρόν, ἴνα σχολάζητε⁸ τῆ νηστεία² καὶ τῆ προσευχή, καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνέρχησθε, ἵνα μὴ πειράζη ύμᾶς ὁ Σατανᾶς διὰ τὴν ἀκρασίαν 10 ύμῶν. 6 Τοῦτο δὲ λέγω κατὰ συγγνώμην, 11 οὐ κατ' ἐπιταγήν. 12

¹ δή, also, indeed. ² πορνεία, ας, ή, fornication, idolatry. ³ εὔνοια, ας, ή, favor, affection. ⁴ ἐξουσιάζω, have authority over, master. ⁵ ἀποστερέω, defraud, deprive of. ⁶ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ⁷ σύμφωνος, attuned to, harmonious. ⁸ σχολάζω, devote oneself to, be unoccupied. ⁹ νηστεία, ας, ή, fasting, fast. ¹⁰ ἀκρασία, ας, ή, lack of self-control, self-indulgence. ¹¹ συγγνώμη, ης, ή, concession, indulgence. ¹² ἐπιταγή, ῆς, ή, command, commandment.

Πρὸς Κορινθίους Α 7:7 Byzantine NT

Θέλω γὰρ πάντας ἀνθρώπους εἶναι ὡς καὶ ἐμαυτόν: 7 ἀλλ' ἔκαστος ἴδιον χάρισμα¹ ἔχει ἐκ θεοῦ, ὃς μὲν οὕτως, ὃς δὲ οὕτως.

Λέγω δὲ τοῖς ἀγάμοις καὶ ταῖς χήραις, καλὸν αὐτοῖς 8ἐστιν ἐὰν μείνωσιν ὡς κἀγώ. Εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεύονται.⁴ ναμησάτωσαν: κρεῖσσον γάρ ἐστιν γαμῆσαι ἢ πυροῦσθαι. Τοῖς δὲ γεγαμηκόσιν παραγγέλλω, οὐκ 10 άλλ' ὁ κύριος, γυναῖκα ἀπὸ ἀνδρὸς μὴ χωρισθήναι: εἀν δὲ καὶ χωρισθή, μενέτω ἄγαμος, ή 11 τῷ ἀνδρὶ καταλλαγήτω - καὶ ἄνδρα γυναῖκα μὴ άφιέναι. Τοῖς δὲ λοιποῖς ἐγὼ λέγω, οὐχ ὁ κύριος: εἴ τις 12 άδελφὸς γυναῖκα ἔχει ἄπιστον, 10 καὶ αὐτὴ συνευδοκεῖ οἰκεῖν 12 μετ' αὐτοῦ, μὴ ἀφιέτω αὐτήν. Καὶ γυνὴ ἥτις 13 έχει ἄνδρα ἄπιστον, 10 καὶ αὐτὸς συνευδοκε 11 οἰκε 12 μετ' αὐτῆς, μὴ ἀφιέτω αὐτόν. Ἡγίασται¹³ γὰρ ὁ ἀνὴρ 14

¹ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ² ἄγαμος, ου, ἡ, unmarried. ³ χήρα, ας, ἡ, widow. ⁴ ἐγκρατεύομαι, exercise self-control. ⁵ γαμέω, marry. ⁶ κρείσσων, stronger, more excellent. ⁷ πυρόω, burn, am purified by fire. ⁸ χωρίζω, separate, depart. ⁹ καταλλάσσω, reconcile. ¹⁰ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ¹¹ συνευδοκέω, consent, approve. ¹² οἰκέω, inhabit, dwell. ¹³ ἀγιάζω, make holy, consecrate.

ό ἄπιστος 1 ἐν τῆ γυναικί, καὶ ἡγίασται 2 ἡ γυνὴ ἡ ἄπιστος¹ ἐν τῷ ἀνδρί: ἐπεὶ³ ἄρα τὰ τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρτά ἐστιν, νῦν δὲ ἄγιά ἐστιν. Εἰ δὲ ὁ ἄπιστος 1 15 χωρίζεται, ⁴ χωριζέσθω. ⁴ Οὐ δεδούλωται ⁵ ὁ ἀδελφὸς ἢ ή άδελφή έν τοῖς τοιούτοις: ἐν δὲ εἰρήνη κέκληκεν ήμᾶς ὁ θεός. Τί γὰρ οἶδας, γύναι, εἰ τὸν ἄνδρα σώσεις; 16 "Η τί οἶδας, ἄνερ, εἰ τὴν γυναῖκα σώσεις; Εἰ μὴ 17 έκάστω ώς ἐμέρισεν 7 ὁ θεός, ἕκαστον ώς κέκληκεν ὁ κύριος, οὕτως περιπατείτω. Καὶ οὕτως ἐν ταῖς ἐκκλησίαις πάσαις διατάσσομαι.⁸ Περιτετμημένος⁹ 18 τις ἐκλήθη; Μὴ ἐπισπάσθω. Έν ἀκροβυστία τις έκλήθη; Μὴ περιτεμνέσθω. Ή περιτομὴ οὐδέν ἐστιν, 19 καὶ ἡ ἀκροβυστία 11 οὐδέν ἐστιν, ἀλλὰ τήρησις 12 ἐντολῶν θεοῦ. Ἔκαστος ἐν τῆ κλήσει 13 ἡ ἐκλήθη, ἐν 20ταύτη μενέτω. Δοῦλος ἐκλήθης; Μή σοι μελέτω: 14 21 άλλ' εἰ καὶ δύνασαι ἐλεύθερος 15 γενέσθαι, μᾶλλον

¹ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ² ἀγιάζω, make holy, consecrate. ³ ἐπεί, when, since. ⁴ χωρίζω, separate, depart. ⁵ δουλόω, enslave, bring under subjection. ⁶ ἀδελφή, ῆς, ἡ, sister. ⁷ μερίζω, divide, part. ⁸ διατάσσω, command, give orders to. ⁹ περιτέμνω, circumcize, circumcise. ¹⁰ ἐπισπάομαι, become uncircumcised. ¹¹ ἀκροβυστία, ας, ἡ, uncircumcision, foreskin. ¹² τήρησις, εως, ἡ, imprisonment, keeping. ¹³ κλῆσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ¹⁴ μέλει, it is a care, it concerns. ¹⁵ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation.

χρῆσαι. ¹ Ὁ γὰρ ἐν κυρίῳ κληθεὶς δοῦλος, ἀπελεύθερος 22 κυρίου ἐστίν: ὁμοίως καὶ ὁ ἐλεύθερος ³ κληθείς, δοῦλός ἐστιν χριστοῦ. Τιμῆς ἠγοράσθητε: μὴ γίνεσθε 23 δοῦλοι ἀνθρώπων. Έκαστος ἐν ῷ ἐκλήθη, ἀδελφοί, ἐν 24 τούτῳ μενέτω παρὰ θεῷ.

Περὶ δὲ τῶν παρθένων ἐπιταγὴν κυρίου οὐκ ἔχω: 25 γνώμην δὲ δίδωμι ὡς ἤλεημένος ὑπὸ κυρίου πιστὸς εἶναι. Νομίζω οὖν τοῦτο καλὸν ὑπάρχειν διὰ τὴν 26 ἐνεστῶσαν ἀνάγκην, 10 ὅτι καλὸν ἀνθρώπῳ τὸ οὕτως 11 εἶναι. Δέδεσαι γυναικί; Μὴ ζήτει λύσιν. 12 Λέλυσαι 27 ἀπὸ γυναικός; Μὴ ζήτει γυναῖκα. Ἐὰν δὲ καὶ γήμης, 13 28 οὐχ ἤμαρτες: καὶ ἐὰν γήμη 13 ἡ παρθένος, 4 οὐχ ἤμαρτεν. Θλίψιν δὲ τῆ σαρκὶ ἔξουσιν οἱ τοιοῦτοι: ἐγὼ δὲ ὑμῶν φείδομαι. 14 Τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὁ καιρὸς 29 συνεσταλμένος: 15 τὸ λοιπόν ἐστιν ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες

¹ χράομαι, use, make use of. ² ἀπελεύθερος, ου, ὁ, freedman. ³ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ⁴ παρθένος, ου, ἡ, virgin. ⁵ ἐπιταγή, ῆς, ἡ, command, commandment. ⁶ γνώμη, ης, ἡ, purpose, opinion. ⁷ ἐλεέω, have mercy, pity. ⁸ νομίζω, suppose, think. ⁹ ἐνίστημι, be present, place in or upon. ¹⁰ ἀνάγκη, ης, ἡ, necessity, distress. ¹¹ οὕτως, thus, so. ¹² λύσις, εως, ἡ, release, separation. ¹³ γαμέω, marry. ¹⁴ φείδομαι, spare, abstain. ¹⁵ συστέλλω, limit, shorten.

γυναῖκας ώς μὴ ἔγοντες ὧσιν: καὶ οἱ κλαίοντες, ώς μὴ 30 κλαίοντες: καὶ οἱ χαίροντες, ὡς μὴ χαίροντες: καὶ οἱ άγοράζοντες, ώς μη κατέχοντες: καὶ οἱ χρώμενοι τῷ 31 κόσμω τούτω, ως μη καταχρωμενοι: 3 παράγει 4 γὰρ τὸ τοῦ κόσμου τούτου. Θέλω δὲ ὑμᾶς 32 άμερίμνους 6 εἶναι. 6 ἄγαμος μεριμν 8 τὰ τοῦ κυρίου, πῶς ἀρέσει 9 τῷ κυρίῳ: ὁ δὲ γαμήσας 10 μεριμν $\tilde{\alpha}^{8}$ τὰ 33 τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσει τῆ γυναικί. Μεμέρισται καὶ 34 ή γυνη καὶ η παρθένος. 12 Ή ἄγαμος μεριμν \tilde{a}^8 τὰ τοῦ κυρίου, ϊνα ή άγία καὶ σώματι καὶ πνεύματι: ἡ δὲ γαμήσασα¹⁰ μεριμνᾶ⁸ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσει⁹ τῷ ανδρί. Τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν αὐτῶν συμφέρον¹³ 35 λέγω: οὐχ ἵνα βρόχον¹⁴ ὑμῖν ἐπιβάλω,¹⁵ ἀλλὰ πρὸς τὸ εὔσχημον 16 καὶ εὐπρόσεδρον 17 άπερισπάστως. 18 Εἰ δέ τις ἀσχημονεῖν 19 ἐπὶ τὴν 36

¹ κατέχω, hold back, hold fast. ²χράομαι, use, make use of. ³ καταχράομαι, make full use of, use up. ⁴ παράγω, pass by, depart. ⁵ σχήμα, τος, τό, outward appearance, form. ⁶ ἀμέριμνος, free from care, free from anxiety. ⁷ ἄγαμος, ου, ή, unmarried. ⁸ μεριμνάω, be anxious, distracted. ⁹ ἀρέσκω, please, serve. ¹⁰ γαμέω, marry. ¹¹ μερίζω, divide, part. ¹² παρθένος, ου, ή, virgin. ¹³ συμφέρω, bring together, it is profitable. ¹⁴ βρόχος, ου, ό, noose, noose or snare. ¹⁵ ἐπιβάλλω, lay upon, throw upon. ¹⁶ εὐσχήμων, honorable. ¹⁷ εὐπρόσεδρος, devoted. ¹⁸ ἀπερισπάστως, without distraction. ¹⁹ ἀσχημονέω, act unbecomingly, disgracefully.

παρθένον αὐτοῦ νομίζει, έὰν ἡ ὑπέρακμος, καὶ οὕτως ὀφείλει γίνεσθαι, ὃ θέλει ποιείτω: άμαρτάνει: γαμείτωσαν. ⁴ "Ος δὲ ἔστηκεν ἑδραῖος ⁵ ἐν 37 τῆ καρδία, μὴ ἔχων ἀνάγκην, ἐξουσίαν δὲ ἔχει περὶ τοῦ ἰδίου θελήματος, καὶ τοῦτο κέκρικεν ἐν τῆ καρδία αὐτοῦ, τοῦ τηρεῖν τὴν ἑαυτοῦ παρθένον, αλῶς ποιεῖ. Ω στε καὶ ὁ ἐκγαμίζων καλῶς ποιεῖ: ὁ δὲ μὴ 38 ἐκγαμίζων 7 κρεῖσσον 8 ποιεῖ. Γυνὴ δέδεται νόμω ἐφ 2 39 όσον χρόνον ζ $\tilde{\eta}$ ό ἀνηρ αὐτης: ἐὰν δὲ καὶ κοιμηθ $\tilde{\eta}$ ° ό ανήρ, έλευθέρα¹⁰ έστιν ὧ θέλει γαμηθηναι, μόνον ἐν κυρίω. Μακαριωτέρα δέ έστιν έὰν οὕτως μείνη, κατὰ 40 τὴν ἐμὴν γνώμην: 11 δοκῶ δὲ κάγὼ πνεῦμα θεοῦ ἔχειν.

Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων, 12 οἴδαμεν ὅτι πάντες γνῶσιν 13 εχομεν. Ἡ γνῶσις 13 φυσιοῖ, 14 ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ. 2 Εἰ δέ τις δοκεῖ εἰδέναι τι, οὐδέπω 15 οὐδὲν ἔγνωκεν

¹ παρθένος, ου, ή, virgin. ² νομίζω, suppose, think. ³ ὑπέρακμος, past the bloom of youth, of full age. ⁴ γαμέω, marry. ⁵ ἑδραῖος, steadfast, firm. ⁶ ἀνάγκη, ης, ή, necessity, distress. ⁷ ἐκγαμίζω, give in marriage, marry. ⁸ κρείσσων, stronger, more excellent. ⁹ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ¹⁰ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ¹¹ γνώμη, ης, ή, purpose, opinion. ¹² εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ¹³ γνῶσις, εως, ή, wisdom, knowledge. ¹⁴ φυσιόω, puff or blow up, be arrogant. ¹⁵ οὐδέπω, not yet, still not.

καθώς δεῖ γνῶναι: εἰ δέ τις ἀγαπᾶ τὸν θεόν, οὖτος 3 ἔγνωσται ὑπ' αὐτοῦ. Περὶ τῆς βρώσεως οὖν τῶν 4είδωλοθύτων, 2 οἴδαμεν ὅτι οὐδὲν εἴδωλον ἐν κόσμω, καὶ ὅτι οὐδεὶς θεὸς ἔτερος εἰ μὴ εἶς. Καὶ γὰρ εἴπερ 5 είσὶν λεγόμενοι θεοί, εἴτε ἐν οὐρανῶ εἴτε ἐπὶ γῆς: ώσπερ εἰσὶν θεοὶ πολλοί, καὶ κύριοι πολλοί: ἀλλ' ἡμῖν 6 εἷς θεὸς ὁ πατήρ, ἐξ οὖ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν: καὶ εἶς κύριος Ἰησοῦς χριστός, δι' οὖ τὰ πάντα, καὶ ήμεῖς δι' αὐτοῦ. Ἀλλ' οὐκ ἐν πᾶσιν ἡ γνῶσις:⁵ τινὲς δὲ 7 τῆ συνειδήσει τοῦ εἰδώλου 3 ἔως ἄρτι ώς εἰδωλόθυτον 2 έσθίουσιν, καὶ ἡ συνείδησις αὐτῶν ἀσθενὴς οὖσα μολύνεται. 7 Βρώμα 8 δὲ ἡμᾶς οὐ παρίστησιν τῷ θεῷ: 8 ούτε γὰρ ἐὰν φάγωμεν περισσεύομεν, ούτε ἐὰν μὴ φάγωμεν ύστερούμεθα. Βλέπετε δὲ μήπως 10 ή 9 έξουσία ύμῶν αὕτη πρόσκομμα¹¹ γένηται τοῖς ἀσθενοῦσιν. Ἐὰν γάρ τις ἴδη σε τὸν ἔχοντα γνῶσιν 5 ἐν 10

¹ βρώσις, εως, ή, eating, food. ² είδωλόθυτος, sacrificed to idols. ³ εἴδωλον, ου, τό, image, idol. ⁴ εἴπερ, if perhaps, if indeed. ⁵ γνώσις, εως, ή, wisdom, knowledge. ⁶ ἀσθενής, weak, infirm. ⁷ μολύνω, stain, soil. ⁸ βρώμα, τος, τό, food, food of any kind. ⁹ ὑστερέω, lack, need. ¹⁰ μήπως, lest in any way, lest perhaps. ¹¹ πρόσκομμα, τος, τό, stumbling, occasion of stumbling.

Πρὸς Κορινθίους Α 8:11 Byzantine NT

εἰδωλείω κατακείμενον, οὐχὶ ἡ συνείδησις αὐτοῦ ἀσθενοῦς ὅντος οἰκοδομηθήσεται εἰς τὸ τὰ εἰδωλόθυτα ἐσθίειν; Καὶ ἀπολεῖται ὁ ἀσθενῶν 11 ἀδελφὸς ἐπὶ τῇ σῷ ἡ γνώσει, ὁ δι' ὅν χριστὸς ἀπέθανεν; 12 Οὕτως δὲ ἁμαρτάνοντες εἰς τοὺς ἀδελφούς, καὶ τύπτοντες αὐτῶν τὴν συνείδησιν ἀσθενοῦσαν, εἰς χριστὸν ἁμαρτάνετε. Διόπερ εἰ βρῶμα σκανδαλίζει 13 τὸν ἀδελφόν μου, οὐ μὴ φάγω κρέα 11 εἰς τὸν αἰῶνα, ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκανδαλίσω. 10

Οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος; Οὐκ εἰμὶ ἐλεύθερος;¹² Οὐχὶ 9 Ἰησοῦν χριστὸν τὸν κύριον ἡμῶν ἑώρακα; Οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἐστε ἐν κυρίῳ; Εἰ ἄλλοις οὐκ εἰμὶ 2 ἀπόστολος, ἀλλά γε¹³ ὑμῖν εἰμι: ἡ γὰρ σφραγὶς¹⁴ τῆς ἐμῆς ἀποστολῆς¹⁵ ὑμεῖς ἐστε ἐν κυρίῳ. Ἡ ἐμὴ 3 ἀπολογία¹⁶ τοῖς ἐμὲ ἀνακρίνουσιν¹⁷ αὕτη ἐστίν. Μὴ 4

¹ είδωλεῖον, ου, τό, idol's temple, temple for an image. ² κατάκειμαι, lie down, lie sick. ³ ἀσθενής, weak, infirm. ⁴ είδωλόθυτος, sacrificed to idols. ⁵ σός, your, yours. ⁶ γνώσις, εως, ή, wisdom, knowledge. ⁷ τύπτω, smite, beat. ⁸ διόπερ, therefore, for this very reason. ⁹ βρώμα, τος, τό, food, food of any kind. ¹⁰ σκανδαλίζω, cause to stumble. ¹¹ κρέας, τό, meat, flesh. ¹² ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ¹³ γέ, indeed, at least. ¹⁴ σφραγίς, ίδος, ή, seal, signet ring. ¹⁵ ἀποστολή, ῆς, ή, apostleship, commission. ¹⁶ ἀπολογία, ας, ή, speech in defense, verbal defense. ¹⁷ ἀνακρίνω, examine, inquire into.

οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν φαγεῖν καὶ πιεῖν; Μὴ οὐκ ἔχομεν 5 έξουσίαν άδελφὴν γυναῖκα περιάγειν, ώς καὶ οί λοιποὶ ἀπόστολοι, καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ κυρίου, καὶ Κηφᾶς; "Η μόνος ἐγὼ καὶ Βαρνάβας οὐκ ἔχομεν 6 έξουσίαν τοῦ μὴ ἐργάζεσθαι; Τίς στρατεύεται⁵ ἰδίοις 7 όψωνίοις ποτέ; Τίς φυτεύει αμπελώνα, καὶ ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει; "Η τίς ποιμαίνει" ποίμνην, 10 καὶ ἐκ τοῦ γάλακτος 11 τῆς ποίμνης 10 οὐκ ἐσθίει; Μὴ 8 κατὰ ἄνθρωπον ταῦτα λαλῶ; "Η οὐχὶ καὶ ὁ νόμος ταῦτα λέγει; Έν γὰρ τῷ Μωϋσέως νόμω γέγραπται, 9 Οὐ φιμώσεις 2 βοῦν 3 ἀλοῶντα. 4 Μὴ τῶν βοῶν 3 μέλει 15 τῷ θεῷ; "Η δι' ἡμᾶς πάντως 16 λέγει; Δ ι' ἡμᾶς 10γὰρ ἐγράφη, ὅτι ἐπ' ἐλπίδι ὀφείλει ὁ ἀροτριῶν 17 ἀροτριᾶν, 17 καὶ ὁ ἀλοῶν 14 τῆς ἐλπίδος αὐτοῦ μετέχειν 18 ἐπ' ἐλπίδι. Εἰ ἡμεῖς ὑμῖν τὰ πνευματικὰ 19 ἐσπείραμεν, 11 μέγα εἰ ἡμεῖς ὑμῶν τὰ σαρκικὰ²⁰ θερίσομεν;²¹ Εἰ 12

¹ ἀδελφή, ῆς, ἡ, sister. ²περιάγω, lead around, go about. ³ Κηφᾶς, ᾶ, ὁ, Cephas. ⁴ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ⁵ στρατεύομαι, make war, hence to serve as a soldier. ⁶ ὀψώνιον, ου, τό, compensation, wages. ⁷ φυτεύω, plant. ⁸ ἀμπελών, ῶνος, ὁ, vineyard. ⁹ ποιμαίνω, shepherd, rule. ¹⁰ ποίμνη, ης, ἡ, flock. ¹¹ γάλα, γαλακτος, τό, milk. ¹² φιμόω, muzzle, silence. ¹³ βοῦς, ὁ, οx, cow. ¹⁴ ἀλοάω, thresh. ¹⁵ μέλει, it is a care, it concerns. ¹⁶ πάντως, altogether, by all means. ¹⁷ ἀροτριάω, plow. ¹⁸ μετέχω, partake of, share in. ¹⁹ πνευματικός, spiritual. ²⁰ σαρκικός, fleshly, carnal. ²¹ θερίζω, reap, gather.

ἄλλοι τῆς ἐξουσίας ὑμῶν μετέχουσιν,¹ οὐ μᾶλλον ήμεῖς; Άλλ' οὐκ ἐχρησάμεθα² τῆ ἐξουσία ταύτη, ἀλλὰ πάντα στέγομεν, 3 ἵνα μὴ ἐγκοπήν 4 τινα δῶμεν τῷ εὐαγγελίω τοῦ χριστοῦ. Οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ τὰ ἱερὰ 13 έργαζόμενοι έκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσιν, θυσιαστηρίω προσεδρεύοντες τω θυσιαστηρίω συμμερίζονται; Ούτως καὶ ὁ κύριος διέταξεν τοῖς τὸ 14 εὐαγγέλιον καταγγέλλουσιν ἐκ τοῦ εὐαγγελίου ζῆν. 15 Έγω δὲ οὐδενὶ ἐχρησάμην² τούτων: οὐκ ἔγραψα δὲ ταῦτα ἵνα οὕτως γένηται ἐν ἐμοί: καλὸν γάρ μοι μᾶλλον ἀποθανεῖν, ἢ τὸ καύχημά 10 μου ἵνα τις κενώση. Έὰν γὰρ εὐαγγελίζωμαι, οὐκ ἔστιν μοι 16καύχημα: 10 ἀνάγκη 12 γάρ μοι ἐπίκειται: 13 οὐαὶ δέ μοι ἐστίν, ἐὰν μὴ εὐαγγελίζωμαι. Εἰ γὰρ ἑκὼν¹⁴ τοῦτο 17 πράσσω, μισθὸν 15 ἔχω: εἰ δὲ ἄκων, 16 οἰκονομίαν 17

¹ μετέχω, partake of, share in. ² χράομαι, use, make use of. ³ στέγω, endure, bear. ⁴ ἐγκοπή, ῆς, ἡ, hindrance, impediment. ⁵ θυσιαστήριον, ου, τό, altar. ⁶ προσεδρεύω, wait upon, minister to. ⁷ συμμερίζομαι, partake with. ⁸ διατάσσω, command, give orders to. ⁹ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ¹⁰ καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. ¹¹ κενόω, empty, make void. ¹² ἀνάγκη, ης, ἡ, necessity, distress. ¹³ ἐπίκειμαι, lie on, lie upon. ¹⁴ ἐκών, of one's own free will, voluntarily. ¹⁵ μισθός, οῦ, ὁ, wages, reward. ¹⁶ ἄκων, unwilling. ¹⁷ οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration.

πεπίστευμαι. Τίς οὖν μοί ἐστιν ὁ μισθός; Ίνα 18 εὐανγελιζόμενος ἀδάπανον² θήσω τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ, εἰς τὸ μὴ καταχρήσασθαι³ τῆ ἐξουσία μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. Ἐλεύθερος γὰρ ὢν ἐκ πάντων, πᾶσιν 19 έμαυτὸν ἐδούλωσα, τοὺς πλείονας κερδήσω. Καὶ 20 έγενόμην τοῖς Ἰουδαίοις ὡς Ἰουδαῖος, ἵνα Ἰουδαίους κερδήσω: τοῖς ὑπὸ νόμον ὡς ὑπὸ νόμον, ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον κερδήσω: 6 τοῖς ἀνόμοις 7 ώς ἄνομος, 7 μὴ ὢν 21 ἄνομος θεῷ ἀλλ' ἔννομος χριστῷ, ἵνα κερδήσω 6 ανόμους. Έγενόμην τοῖς ἀσθενέσιν ὡς ἀσθενής, τνα 22 τοὺς ἀσθενεῖς κερδήσω. Τοῖς πᾶσιν γέγονα τὰ πάντα, ἵνα πάντως 10 τινὰς σώσω. Τοῦτο δὲ ποιῶ διὰ τὸ 23εὐαγγέλιον, ἵνα συγκοινωνὸς 11 αὐτοῦ γένωμαι. Οὐκ 24 οἴδατε ὅτι οἱ ἐν σταδίω 12 τρέχοντες 13 πάντες μὲν τρέχουσιν, 14 είς δὲ λαμβάνει τὸ βραβεῖον; 15 Οὕτως τρέχετε, 16 ἵνα καταλάβητε. 17 Πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος 18 25

¹ μισθός, οῦ, ό, wages, reward. ² ἀδάπανος, free, free of charge. ³ καταχράομαι, make full use of, use up. ⁴ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ⁵ δουλόω, enslave, bring under subjection. ⁶ κερδαίνω, gain, win. ⁷ ἄνομος, lawless, without law. ⁸ ἔννομος, legal, lawful. ⁹ ἀσθενής, weak, infirm. ¹⁰ πάντως, altogether, by all means. ¹¹ συγκοινωνός, οῦ, ό, partaker, participant. ¹² στάδιον, οῦ, τό, stadia, length of a stadium. ¹³ τρέχω, run, exercise myself. ¹⁴ τρέχω, they run. ¹⁵ βραβεῖον, ου, τό, prize. ¹⁶ τρέχω, you run. ¹⁷ καταλαμβάνω, overtake, apprehend. ¹⁸ ἀγωνίζομαι, contend, struggle.

πάντα ἐγκρατεύεται: ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἵνα φθαρτὸν τε στέφανον λάβωσιν, ἡμεῖς δὲ ἄφθαρτον. Ἐγὼ τοίνυν 26 οὕτως τρέχω ὡς οὐκ ἀδήλως: οὕτως πυκτεύω, ὡς οὐκ ἀέρα δέρων: ἀλλ' ὑπωπιάζω μου τὸ σῶμα καὶ 27 δουλαγωγῶ, μήπως, άλλοις κηρύξας, αὐτὸς ἀδόκιμος γένωμαι.

Οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, 6 ἀδελφοί, ὅτι οἱ πατέρες 10 ἡμῶν πάντες ὑπὸ τὴν νεφέλην 7 ἤσαν, καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διῆλθον, καὶ πάντες εἰς τὸν Μωϋσῆν 2 ἐβαπτίσαντο ἐν τῆ νεφέλη 7 καὶ ἐν τῆ θαλάσση, καὶ 3 πάντες τὸ αὐτὸ βρῶμα 8 πνευματικὸν 9 ἔφαγον, καὶ 4 πάντες τὸ αὐτὸ πόμα 70 πνευματικὸν ἔπιον: ἔπινον γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθούσης πέτρας: ἡ δὲ πέτρα 1 ἦν ὁ χριστός. ἀλλὶ οὐκ ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν 5 εὐδόκησεν ό θεός: κατεστρώθησαν 3 γὰρ ἐν τῆ

 $^{^1}$ έγκρατεύομαι, exercise self-control. 2 φθαρτός, perishable, corruptible. 3 στέφανος, ου, ό, crown, garland. 4 ἄφθαρτος, imperishable, immortal. 5 τοίνυν, accordingly, therefore. 6 οὕτως, thus, so. 7 τρέχω, I run. 8 ἀδήλως, uncertainly, out of sight. 9 πυκτεύω, box. 10 ἀήρ, ος, ό, air. 11 δέρω, beat, flay. 12 ὑπωπιάζω, strike in the face, treat roughly. 13 δουλαγωγέω, enslave, subjugate. 14 μήπως, lest in any way, lest perhaps. 15 ἀδόκιμος, not passing the test, rejected. 16 ἀγνοέω, not know, be unaware. 17 νεφέλη, ης, ή, cloud. 18 βρώμα, τος, τό, food, food of any kind. 19 πνευματικός, spiritual. 20 πόμα, τος, τό, drink. 21 πέτρα, ας, ή, rock. 22 εὐδοκέω, think it good, be well pleased with. 23 καταστρώννυμι, lay low, overthrow.

ἐρήμω. Ταῦτα δὲ τύποι¹ ἡμῶν ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ 6 είναι ήμας ἐπιθυμητὰς² κακῶν, καθὼς κἀκεῖνοι³ έπεθύμησαν. ⁴ Μηδὲ εἰδωλολάτραι ⁵ γίνεσθε, καθώς 7 τινες αὐτῶν: ὥσπερ γέγραπται, Ἐκάθισεν ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πιεῖν, καὶ ἀνέστησαν παίζειν. Μηδὲ 8 πορνεύωμεν, 7 καθώς τινες αὐτῶν ἐπόρνευσαν, 7 καὶ ἔπεσον ἐν μιᾳ ἡμέρᾳ εἴκοσι⁸ τρεῖς χιλιάδες. Μηδὲ 9 ἐκπειράζωμεν¹⁰ τὸν χριστόν, καθὼς καί τινες αὐτῶν ἐπείρασαν, καὶ ὑπὸ τῶν ὄφεων 11 ἀπώλοντο. Μηδὲ 10γογγύζετε, 12 καθώς καί τινες αὐτῶν ἐγόγγυσαν, 12 καὶ ἀπώλοντο ὑπὸ τοῦ ὀλοθρευτοῦ. 13 Ταῦτα δὲ πάντα 11 τύποι συνέβαινον έκείνοις: ἐγράφη δὲ πρὸς νουθεσίαν 15 ήμῶν, εἰς οθς τὰ τέλη τῶν αἰώνων κατήντησεν. 16 $^{\circ}\Omega$ στε ὁ δοκῶν ἑστάναι, βλεπέτω μὴ 12 Πειρασμὸς 17 ὑμᾶς οὐκ εἴληφεν εἰ μὴ 13

¹ τύπος, ου, ὁ, mark, example. ² ἐπιθυμητής, οῦ, ὁ, one who desires, eager desirer of. ³ κἀκεῖνος, and he, and she. ⁴ ἐπιθυμέω, desire, long for. ⁵ εἰδωλολάτρης, ου, ὁ, image worshiper, idolater. ⁶ παίζω, play, amuse oneself. ⁷ πορνεύω, commit fornication, fornicate. ⁸ εἴκοσι, twenty, 20. ⁹ χιλιάς, άδος, ἡ, thousand. ¹⁰ ἐκπειράζω, test thoroughly, tempt. ¹¹ ὅφις, εως, ὁ, snake, serpent. ¹² γογγύζω, mutter, murmur. ¹³ ὁλοθρευτής, οῦ, ὁ, destroyer. ¹⁴ συμβαίνω, come together, come to pass. ¹⁵ νουθεσία, ας, ἡ, admonition, instruction. ¹⁶ καταντάω, come to, arrive. ¹⁷ πειρασμός, οῦ, ὁ, temptation, trial.

ἀνθρώπινος: πιστὸς δὲ ὁ θεός, ὅς οὐκ ἐάσει ὑμᾶς πειρασθῆναι ὑπὲρ ὁ δύνασθε, ἀλλὰ ποιήσει σὺν τῷ πειρασμῷ καὶ τὴν ἔκβασιν, τοῦ δύνασθαι ὑμᾶς ὑπενεγκεῖν. 5

Διόπερ, ἀγαπητοί μου, φεύγετε ἀπὸ τῆς 14 εἰδωλολατρείας. Ὠς φρονίμοις λέγω, κρίνατε ὑμεῖς ὅ 15 φημι. Τὸ ποτήριον τῆς εὐλογίας ὁ ἐὐλογοῦμεν, οὐχὶ 16 κοινωνία τοῦ αἴματος τοῦ χριστοῦ ἐστίν; Τὸν ἄρτον ὅν κλῶμεν, ὁ οὐχὶ κοινωνία τοῦ σώματος τοῦ χριστοῦ ἐστίν; "Οτι εἶς ἄρτος, εν σῶμα, οἱ πολλοί 17 ἐσμεν: οἱ γὰρ πάντες ἐκ τοῦ ἑνὸς ἄρτου μετέχομεν. ἱ 8 Βλέπετε τὸν Ἰσραὴλ κατὰ σάρκα: οὐχὶ οἱ ἐσθίοντες τὰς θυσίας κοινωνοὶ τοῦ θυσιαστηρίου εἰσίν; Τί 19 οὖν φημι; "Ότι εἴδωλόν τοῦ τὰ ἔστιν; "Η ὅτι εἰδωλόθυτόν τί ἐστιν; "Αλλ' ὅτι ἃ θύει το τὰ ἔθνη, δαιμονίοις θύει, το 20

¹ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ² ἐάω, permit, allow. ³ πειρασμός, οῦ, ό, temptation, trial. ⁴ ἔκβασις, εως, ἡ, outcome, way out. ⁵ ὑποφέρω, endure, bear up under. ⁶ διόπερ, therefore, for this very reason. ⁷ φεύγω, flee, escape. ⁸ εἰδωλολατρεία, ας, ἡ, worship or service of an image. ⁹ φρόνιμος, prudent, wise. ¹⁰ εὐλογία, ας, ἡ, blessing, adulation. ¹¹ κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution. ¹² κλάω, break. ¹³ μετέχω, partake of, share in. ¹⁴ θυσία, ας, ἡ, sacrifice. ¹⁵ κοινωνός, οῦ, ό, partner, sharer. ¹⁶ θυσιαστήριον, ου, τό, altar. ¹⁷ εἴδωλον, ου, τό, image, idol. ¹⁸ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ¹⁹ θύω, sacrifice, kill.

καὶ οὐ θεῷ: οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς κοινωνοὺς¹ τῶν δαιμονίων γίνεσθαι. Οὐ δύνασθε ποτήριον κυρίου 21 πίνειν καὶ ποτήριον δαιμονίων: οὐ δύνασθε τραπέζης² κυρίου μετέχειν³ καὶ τραπέζης² δαιμονίων. "Η 22 παραζηλοῦμεν⁴ τὸν κύριον; Μὴ ἰσχυρότεροι⁵ αὐτοῦ ἐσμέν;

Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει. Πάντα 23 μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα οἰκοδομεῖ. Μηδεὶς τὸ 24 ἑαυτοῦ ζητείτω, ἀλλὰ τὸ τοῦ ἑτέρου ἔκαστος. Πᾶν τὸ 25 ἐν μακέλλω πωλούμενον ἐσθίετε, μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν συνείδησιν: Τοῦ γὰρ κυρίου ἡ 26 γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς. Εἰ δέ τις καλεῖ ὑμᾶς τῶν 27 ἀπίστων, καὶ θέλετε πορεύεσθαι, πᾶν τὸ παρατιθέμενον ὑμῖν ἐσθίετε, μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν συνείδησιν. Ἐὰν δέ τις ὑμῖν εἴπῃ, Τοῦτο 28

¹ κοινωνός, οῦ, ὁ, partner, sharer. ² τράπεζα, ης, ή, table. ³ μετέχω, partake of, share in. ⁴ παραζηλόω, provoke to jealousy, make jealous. ⁵ ἰσχυρός, strong, mighty. ⁶ συμφέρω, bring together, it is profitable. ⁷ μάκελλον, ου, τό, meat market, food market. ⁸ πωλέω, sell. ⁹ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ¹⁰ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ¹¹ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ¹² παρατίθημι, set before, entrust.

εἰδωλόθυτόν¹ ἐστιν, μὴ ἐσθίετε δι' ἐκεῖνον τὸν μηνύσαντα² καὶ τὴν συνείδησιν: Τοῦ γὰρ κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα³ αὐτῆς. Συνείδησιν δὲ λέγω, οὐχὶ τὴν 29 ἑαυτοῦ, ἀλλὰ τὴν τοῦ ἐτέρου: ἴνα τί γὰρ ἡ ἐλευθερία⁴ μου κρίνεται ὑπὸ ἄλλης συνειδήσεως; Εὶ ἐγὼ χάριτι 30 μετέχω,⁵ τί βλασφημοῦμαι ὑπὲρ οὖ ἐγὼ εὐχαριστῶ; 31 Εἴτε οὖν ἐσθίετε, εἴτε πίνετε, εἴτε τι ποιεῖτε, πάντα εἰς δόξαν θεοῦ ποιεῖτε. Ἀπρόσκοποι γίνεσθε καὶ 32 Ἰουδαίοις καὶ "Ελλησιν καὶ τῆ ἐκκλησία τοῦ θεοῦ: 33 καθὼς κὰγὼ πάντα πᾶσιν ἀρέσκω, μὴ ζητῶν τὸ ἐμαυτοῦ συμφέρον, ἀλλὰ τὸ τῶν πολλῶν, ἵνα σωθῶσιν.

Μιμηταί¹⁰ μου γίνεσθε, καθώς κάγώ χριστοῦ.

¹ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ² μηνύω, make known, report. ³ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ⁴ ἐλευθερία, ας, ή, liberty, freedom. ⁵ μετέχω, partake of, share in. ⁶ ἀπρόσκοπος, blameless, giving no offense. ⁷ ΓΕλλην, ηνος, ό, Greek, Hellene. ⁸ ἀρέσκω, please, serve. ⁹ συμφέρω, bring together, it is profitable. ¹⁰ μμητής, οῦ, ό, imitator.

Έπαιν $\tilde{\omega}^1$ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὅτι πάντα μου μέμνησθε, 2 καὶ καθώς παρέδωκα ύμῖν τὰς παραδόσεις κατέχετε. 4 3 Θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέναι, ὅτι παντὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ ὁ γριστός ἐστιν: κεφαλὴ δὲ γυναικός, ὁ ἀνήρ: κεφαλὴ δὲ χριστοῦ, ὁ θεός. Πᾶς ἀνὴρ προσευχόμενος ἢ 4προφητεύων, κατὰ κεφαλῆς ἔχων, καταισχύνει τὴν κεφαλήν αὐτοῦ. Πᾶσα δὲ γυνή προσευγομένη ή 5 προφητεύουσα⁵ ἀκατακαλύπτω⁷ τῆ κεφαλῆ, καταισχύνει την κεφαλην έαυτης: εν γάρ έστιν καὶ τὸ αὐτὸ τῆ ἐξυρημένη.8 Εἰ γὰρ οὐ κατακαλύπτεται 6 γυνή, καὶ κειράσθω: εἰ δὲ αἰσχρὸν 11 γυναικὶ τὸ κείρασθαι 10 ἢ ξυρᾶσθαι, κατακαλυπτέσθω. Άνὴρ μὲν 7 γὰρ οὐκ ὀφείλει κατακαλύπτεσθαι' τὴν κεφαλήν, εἰκὼν 12 καὶ δόξα θεοῦ ὑπάρχων: γυνὴ δὲ δόξα ἀνδρός έστιν. Οὐ γάρ έστιν ἀνὴρ ἐκ γυναικός, ἀλλὰ γυνὴ ἐξ 8 άνδρός: καὶ γὰρ οὐκ ἐκτίσθη¹³ ἀνὴρ διὰ τὴν γυναῖκα, 9

¹ ἐπαινέω, praise, commend. ² μιμνήσκομαι, remember, recall. ³ παράδοσις, εως, ή, tradition, instruction. ⁴ κατέχω, hold back, hold fast. ⁵ προφητεύω, prophesy, foretell. ⁶ καταισχύνω, put to shame, shame. ⊓ ἀκατακάλυπτος, uncovered, not veiled. Ἦ ξυράω, shave. ᠑ κατακαλύπτω, cover up, veil. ¹¹ κείρω, shear, cut off. ¹¹ αἰσχρός, shameful, base. ¹² εἰκών, όνος, ἡ, image, likeness. ¹³ κτίζω, create, form.

άλλὰ γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα: διὰ τοῦτο ὀφείλει ἡ γυνὴ 10 έξουσίαν ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς διὰ τοὺς ἀγγέλους. 11 Πλην οὔτε ἀνηρ χωρίς γυναικός, οὔτε γυνη χωρίς άνδρός, ἐν κυρίω. ៘ σπερ γὰρ ἡ γυνὴ ἐκ τοῦ ἀνδρός, 12 οὕτως καὶ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς γυναικός, τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ θεοῦ. Ἐν ὑμῖν αὐτοῖς κρίνατε: πρέπον ἐστὶν γυναῖκα 13ακατακάλυπτον² τῷ θεῷ προσεύχεσθαι; "Η οὐδὲ αὐτὴ 14 ή φύσις διδάσκει ὑμᾶς, ὅτι ἀνὴρ μὲν ἐὰν κομ \tilde{a} , ἀτιμία⁵ αὐτῷ ἐστίν; Γυνὴ δὲ ἐὰν κομᾶ,⁴ δόξα αὐτῆ 15 ἐστίν. "Οτι ἡ κόμη άντὶ περιβολαίου δέδοται. Εἰ δέ 16 τις δοκεῖ φιλόνεικος $^{^{9}}$ εἶναι, ἡμεῖς τοιαύτην συνήθειαν $^{^{10}}$ ούκ ἔχομεν, ούδὲ αἱ ἐκκλησίαι τοῦ θεοῦ.

Τούτο δὲ παραγγέλλων οὐκ ἐπαινῶ, 11 ὅτι οὐκ εἰς τὸ 17 κρεῖττον 22 ἀλλ' εἰς τὸ ἦττον 33 συνέρχεσθε. Πρῶτον 18 μὲν γὰρ συνερχομένων ὑμῶν ἐν ἐκκλησία, ἀκούω

¹ πρέπω, be clearly seen, be fitting. ² ἀκατακάλυπτος, uncovered, not veiled. ³ φύσις, εως, ή, nature, inherent nature. ⁴ κομάω, have long hair, wear the hair long. ⁵ ἀτιμία, ας, ή, dishonor, disgrace. ⁶ κόμη, ης, ή, (long) hair, hair. ⁷ ἀντί, instead of, in place of. ⁸ περιβόλαιον, ου, τό, covering, cloak. ⁹ φιλόνεικος, quarrelsome, contentious. ¹⁰ συνήθεια, ας, ή, habit, custom. ¹¹ ἐπαινέω, praise, commend. ¹² κρείττων, stronger, more excellent. ¹³ ἤττων, lesser, inferior.

σχίσματα έν ύμῖν ὑπάρχειν, καὶ μέρος τι πιστεύω. 19 Δ εῖ γὰρ καὶ αἰρέσεις έν ὑμῖν εἶναι, ἵνα οἱ δόκιμοι 3 φανεροὶ⁴ γένωνται ἐν ὑμῖν. Συνερχομένων οὖν ὑμῶν 20 ἐπὶ τὸ αὐτό, οὐκ ἔστιν κυριακὸν 5 δεῖπνον 6 φαγεῖν. 21Έκαστος γὰρ τὸ ἴδιον δεῖπνον⁶ προλαμβάνει⁷ ἐν τῶ Φαγεῖν, καὶ ὂς μὲν πεινᾶ, δς δὲ μεθύει. Μὴ γὰρ 22 οἰκίας οὐκ ἔχετε εἰς τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν; "Η τῆς ἐκκλησίας τοῦ θεοῦ καταφρονεῖτε, $^{^{10}}$ καὶ καταισχύνετε τούς μὴ ἔχοντας; Τί ὑμῖν εἴπω; Ἐπαινέσω 12 ὑμᾶς ἐν τούτω; Οὐκ ἐπαινῶ. 12 Ἐγὼ γὰρ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ 23 κυρίου δ καὶ παρέδωκα ὑμῖν, ὅτι ὁ κύριος Ἰησοῦς ἐν τῆ νυκτὶ ἧ παρεδίδοτο ἔλαβεν ἄρτον, εὐχαριστήσας ἔκλασεν 13 καὶ εἶπεν, Λάβετε, φάγετε: τοῦτό μού ἐστιν τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλώμενον: 13 τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. 14 Ω σαύτως 15 25 καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνῆσαι, 16 λέγων, Τοῦτο τὸ

¹ σχίσμα, τος, τό, tear, division. ² αἴρεσις, εως, ἡ, choice, faction. ³ δόκιμος, tested, approved. ⁴ φανερός, manifest, apparent. ⁵ κυριακός, Lord's, of the Lord. ⁶ δείπνον, ου, τό, supper, dinner. ⁷ προλαμβάνω, take beforehand, take before. ⁸ πεινάω, hunger, am hungry. ⁹ μεθύω, be drunken, am drunk. ¹⁰ καταφρονέω, think little of, despise. ¹¹ καταισχύνω, put to shame, shame. ¹² ἐπαινέω, praise, commend. ¹³ κλάω, break. ¹⁴ ἀνάμνησις, εως, ἡ, remembrance, reminder. ¹⁵ ώσαύτως, likewise. ¹⁶ δειπνέω, eat, dine.

ποτήριον ή καινή διαθήκη ἐστὶν ἐν τῶ ἐμῶ αἵματι: τοῦτο ποιεῖτε, ὁσάκις ἀν πίνητε, εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. 2 Όσάκις 1 γὰρ ἂν ἐσθίητε τὸν ἄρτον 26 τοῦτον, καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο πίνητε, τὸν θάνατον τοῦ κυρίου καταγγέλλετε ἄχρι οὖ ἄν ἔλθη. Ὠστε ος 27 αν ἐσθίη τὸν ἄρτον τοῦτον ἢ πίνη τὸ ποτήριον τοῦ κυρίου ἀναξίως τοῦ κυρίου, ἔνοχος ἔσται τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος τοῦ κυρίου. Δοκιμαζέτω δὲ 28 ἄνθρωπος ἑαυτόν, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω, καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου πινέτω. Ὁ γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων 29 ἀναξίως, 4 κρίμα 7 ξαυτῶ ἐσθίει καὶ πίνει, μὴ διακρίνων 8 τὸ σῶμα τοῦ κυρίου. Διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ 30 άσθενεῖς 9 καὶ ἄρρωστοι, 10 καὶ κοιμῶνται 11 ἱκανοί. Εἰ 31 γὰρ ἑαυτοὺς διεκρίνομεν, οὐκ ἂν ἐκρινόμεθα. 32 Κρινόμενοι δέ, ύπὸ κυρίου παιδευόμεθα, 12 ἵνα μὴ σύν τῷ κόσμῷ κατακριθῶμεν. 13 $^{\circ}\Omega$ στε, ἀδελφοί μου, 33

¹ όσάκις, as often as. ² ἀνάμνησις, εως, ή, remembrance, reminder. ³ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ⁴ ἀναξίως, in an unworthy or improper manner. ⁵ ἔνοχος, involved in, liable. ⁶ δοκιμάζω, prove, approve. ⁷ κρίμα, ος, τό, judgment, verdict. ⁸ διακρίνω, discriminate, judge. ⁹ ἀσθενής, weak, infirm. ¹⁰ ἄρρωστος, sick, ill. ¹¹ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ¹² παιδεύω, teach, educate. ¹³ κατακρίνω, condemn.

συνερχόμενοι εἰς τὸ φαγεῖν, ἀλλήλους ἐκδέχεσθε. Εἰ 34 δέ τις πεινᾳ, ἐν οἴκῳ ἐσθιέτω: ἵνα μὴ εἰς κρίμα συνέρχησθε. Τὰ δὲ λοιπά, ὡς ἂν ἔλθω, διατάξομαι. 4

Περὶ δὲ τῶν πνευματικῶν, ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς 12 ἀγνοεῖν. Οἴδατε ὅτι ὅτε ἔθνη ἤτε πρὸς τὰ εἴδωλα τὰ 2 ἄφωνα, ὡς ἄν ἤγεσθε, ἀπαγόμενοι. Διὸ γνωρίζω 3 ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐν πνεύματι θεοῦ λαλῶν λέγει ἀνάθεμα Τησοῦν: καὶ οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν, Κύριον Τησοῦν, εἰ μὴ ἐν πνεύματι ἁγίω.

Διαιρέσεις¹² δὲ χαρισμάτων¹³ εἰσίν, τὸ δὲ αὐτὸ πνεῦμα. 4
Καὶ διαιρέσεις¹² διακονιῶν εἰσίν, καὶ ὁ αὐτὸς κύριος. 6
Καὶ διαιρέσεις¹² ἐνεργημάτων¹⁴ εἰσίν, ὁ δὲ αὐτός ἐστιν
θεός, ὁ ἐνεργῶν¹⁵ τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. Ἑκάστῳ δὲ 7
δίδοται ἡ φανέρωσις¹⁶ τοῦ πνεύματος πρὸς τὸ

 $^{^{1}}$ ἐκδέχομαι, await, expect. 2 πεινάω, hunger, am hungry. 3 κρίμα, ος, τό, judgment, verdict. 4 διατάσσω, command, give orders to. 5 πνευματικός, spiritual. 6 ἀγνοέω, not know, be unaware. 7 είδωλον, ου, τό, image, idol. 8 ἄφωνος, speechless, mute. 9 ἀπάγω, lead away, lead. 10 γνωρίζω, make known, declare. 11 ἀνάθεμα, τος, τό, accursed, curse. 12 διαίρεσις, εως, ή, division, variety. 13 χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. 14 ἐνέργημα, τος, τό, effect, activity. 15 ἐνεργέω, work, effect. 16 φανέρωσις, εως, ή, disclosure, announcement.

συμφέρον. ΤΩ μὲν γὰρ διὰ τοῦ πνεύματος δίδοται 8 λόγος σοφίας, ἄλλῳ δὲ λόγος γνώσεως, κατὰ τὸ αὐτὸ πνεῦμα: ἐτέρῳ δὲ πίστις, ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι: ἄλλῳ 9 δὲ χαρίσματα ἀμάτων ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι: ἄλλῳ 10 δὲ ἐνεργήματα δυνάμεων, ἄλλῳ δὲ προφητεία, ἄλλῳ δὲ διακρίσεις πνευμάτων, ἑτέρῳ δὲ γένη γλωσσῶν, ἄλλῳ δὲ ἐρμηνεία γλωσσῶν: πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ 11 τὸ ἕν καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα, διαιροῦν 10 ἰδίᾳ ἑκάστῳ καθὼς βούλεται.

Καθάπερ¹² γὰρ τὸ σῶμα ἔν ἐστιν, καὶ μέλη ἔχει πολλά, 12 πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος τοῦ ἑνός, πολλὰ ὅντα, ἔν ἐστιν σῶμα: οὕτως καὶ ὁ χριστός. Καὶ γὰρ ἐν ἑνὶ 13 πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἕν σῶμα ἐβαπτίσθημεν, εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε Ἑλληνες, ¹³ εἴτε δοῦλοι εἴτε ἐλεύθεροι: ¹⁴ καὶ πάντες εἰς ἕν πνεῦμα ἐποτίσθημεν. ¹⁵ 14

¹ συμφέρω, bring together, it is profitable. ² γνῶσις, εως, ή, wisdom, knowledge. ³ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ⁴ ἴαμα, τος, τό, healing, curing. ⁵ ἐνέργημα, τος, τό, effect, activity. ⁶ προφητεία, ας, ή, prophecy. ⁷ διάκρισις, εως, ή, act of passing judgment. ⁸ γένος, ους, τό, race, kind. ⁹ ἐρμηνεία, ας, ή, interpretation, translation. ¹⁰ ἐνεργέω, work, effect. ¹¹ διαιρέω, distribute, divide. ¹² καθάπερ, even as, just as. ¹³ Ἔλλην, ηνος, ό, Greek, Hellene. ¹⁴ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ¹⁵ ποτίζω, give drink to, cause to drink.

Καὶ γὰρ τὸ σῶμα οὐκ ἔστιν εν μέλος ἀλλὰ πολλά. 15 Έὰν εἴπη ὁ πούς, Ὁτι οὐκ εἰμὶ γείρ, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος: οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος; 16 Καὶ ἐὰν εἴπη τὸ οὖς, Ὁτι οὐκ εἰμὶ ὀφθαλμός, οὐκ εἰμὶ έκ τοῦ σώματος: οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος; Εἰ ὅλον τὸ σῶμα ὀφθαλμός, ποῦ ἡ ἀκοή; Εἰ 17 όλον ἀκοή, ποῦ ἡ ὄσφρησις; Νυνὶ δὲ ὁ θεὸς ἔθετο 18 τὰ μέλη εν εκαστον αὐτῶν ἐν τῷ σώματι, καθὼς ήθέλησεν. Εἰ δὲ ἦν τὰ πάντα εν μέλος, ποῦ τὸ σῶμα; 19 Νῦν δὲ πολλὰ μὲν μέλη, εν δὲ σῶμα. Οὐ δύναται δὲ ὁ 21 όφθαλμὸς εἰπεῖν τῆ χειρί, Χρείαν σου οὐκ ἔχω: ἢ πάλιν ή κεφαλή τοῖς ποσίν, Χρείαν ύμῶν οὐκ ἔχω. 22 Άλλὰ πολλῷ μᾶλλον τὰ δοκοῦντα μέλη τοῦ σώματος δοκοῦμεν ἀτιμότερα εἶναι τοῦ σώματος, τούτοις τιμὴν περισσοτέραν 7 περιτίθεμεν: 8 καὶ τὰ ἀσχήμονα 9

¹ ἀκοή, ῆς, ἡ, hearing, report. ² ὄσφρησις, εως, ἡ, sense of smell, nose. ³ νυνί, now, already. ⁴ ἀσθενής, weak, infirm. ⁵ ἀναγκαῖος, necessary, essential. ⁶ ἄτιμος, without honor, dishonored. ⊓ περισσός, excessive, abundant. ⊓ περιτίθημι, place around, put around. ९ ἀσχήμων, unseemly, indecent.

ήμῶν εὐσχημοσύνην 1 περισσοτέραν 2 ἔχει: τὰ δὲ 24εὐσχήμονα³ ήμῶν οὐ χρείαν ἔχει: ἀλλ' ὁ θεὸς συνεκέρασεν 4 τὸ σῶμα, τῷ ὑστεροῦντι 5 περισσοτέραν 2 δοὺς τιμήν, ἵνα μὴ ἦ σχίσματα ἐν τῷ σώματι, ἀλλὰ 25 τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσιν 7 τὰ μέλη. Καὶ εἴτε 26 πάσχει εν μέλος, συμπάσχει⁸ πάντα τὰ μέλη: εἴτε δοξάζεται εν μέλος, συγχαίρει πάντα τὰ μέλη. Υμεῖς 27 δέ ἐστε σῶμα χριστοῦ, καὶ μέλη ἐκ μέρους. Καὶ οθς 28 μὲν ἔθετο ὁ θεὸς ἐν τῆ ἐκκλησία πρῶτον ἀποστόλους, δεύτερον προφήτας, τρίτον διδασκάλους, ἔπειτα¹⁰ δυνάμεις, εἶτα 11 χαρίσματα 12 ἰαμάτων, 13 ἀντιλή ψ εις, 14 κυβερνήσεις, 15 γένη 16 γλωσσῶν. Μὴ πάντες 29 ἀπόστολοι; Μὴ πάντες προφήται; Μὴ πάντες διδάσκαλοι; Μὴ πάντες δυνάμεις; Μὴ πάντες 30 γαρίσματα 2 ἔγουσιν ἰαμάτων; 3 Μὴ πάντες γλώσσαις λαλοῦσιν; Mη πάντες διερμηνεύουσιν; 17 Zηλοῦτε 18 δὲ 31

¹ εὐσχημοσύνη, ης, ἡ, propriety, seemliness. ² περισσός, excessive, abundant. ³ εὐσχήμων, honorable. ⁴ συγκεράννυμι, blend, unite. ⁵ ὑστερέω, lack, need. ⁶ σχίσμα, τος, τό, tear, division. ⁷ μεριμνάω, be anxious, distracted. ⁸ συμπάσχω, suffer with, suffer together with. ⁹ συγχαίρω, rejoice with. ¹⁰ ἔπειτα, then, after this. ¹¹ εἶτα, then, thereafter. ¹² χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ¹³ ἴαμα, τος, τό, healing, curing. ¹⁴ ἀντίληψις, εως, ἡ, help, ministration. ¹⁵ κυβέρνησις, εως, ἡ, administration, governing. ¹⁶ γένος, ους, τό, race, kind. ¹⁷ διερμηνεύω, translate, interpret. ¹⁸ ἵηλόω, be zealous, am jealous.

τὰ χαρίσματα τὰ κρείττονα. Καὶ ἔτι καθ' $\dot{}$ ὑπερβολὴν δοὸν ὑμῖν δείκνυμι.

Έὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν 13 άγγέλων, άγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς⁴ ἠχῶν⁵ ἢ κύμβαλον⁶ άλαλάζον. ⁷ Καὶ ἐὰν ἔγω προφητείαν, ⁸ καὶ 2 είδῶ τὰ μυστήρια πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν, 10 καὶ έὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν, ὥστε ὄρη μεθιστάνειν, 11 ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐθέν εἰμι. Καὶ ἐὰν ψωμίσω 12 3 πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ ἐὰν παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα καυθήσωμαι, 3 αγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ώφελοῦμαι. $^{^{14}}$ Ή ἀγάπη μακροθυμεῖ, $^{^{15}}$ χρηστεύεται: $^{^{16}}$ 4 ή ἀγάπη οὐ ζηλοῖ: 17 ἡ ἀγάπη οὐ περπερεύεται, 18 οὐ φυσιοῦται, 19 οὐκ ἀσχημονεῖ, 20 οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὐ 5 παροξύνεται, 21 οὐ λογίζεται τὸ κακόν, οὐ χαίρει ἐπὶ τῆ 6

¹ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ² κρείττων, stronger, more excellent. ³ ύπερβολή, ης, η, excess, superiority. ⁴ χαλχός, οῦ, ὁ, money, copper or bronze. ⁵ ηχέω, sound, ring out. ⁶ κύμβαλον, ου, τό, cymbal. ⁷ ἀλαλάζω, cry aloud, wail loudly. ⁸ προφητεία, ας, η, prophecy. ⁹ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ¹⁰ γνῶσις, εως, η, wisdom, knowledge. ¹¹ μεθίστημι, remove, turn away. ¹² ψωμίζω, feed with morsels, feed. ¹³ καίω, burn, ignite. ¹⁴ ὡφελέω, profit, help. ¹⁵ μακροθυμέω, be patient, suffer long. ¹⁶ χρηστεύομαι, be kind, loving. ¹⁷ ζηλόω, be zealous, am jealous. ¹⁸ περπερεύομαι, boast, brag. ¹⁹ φυσιόω, puff or blow up, be arrogant. ²⁰ ἀσχημονέω, act unbecomingly, disgracefully. ²¹ παροξύνω, provoke, irritate.

άδικία. 1 συγγαίρει 2 δὲ τῆ άληθεία, πάντα στέγει, 3 7 πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει. Ή Β ἀγάπη οὐδέποτε έκπίπτει: εἴτε δὲ προφητεῖαι, καταργηθήσονται: εἴτε γλῶσσαι, παύσονται: εἴτε γνῶσις, 10 καταργηθήσεται. Εκ μέρους δὲ γινώσκομεν, 9 καὶ ἐκ μέρους προφητεύομεν: 11 ὅταν δὲ ἔλθη τὸ 10 τέλειον, 12 τότε τὸ ἐκ μέρους καταργηθήσεται. 8 Ότε 11 $\mathring{\eta}$ μην νήπιος, $\mathring{\omega}$ ς νήπιος $\mathring{\omega}$ ς ελάλουν, $\mathring{\omega}$ ς νήπιος $\mathring{\omega}$ ἐφρόνουν, 14 ώς νήπιος 13 ἐλογιζόμην: ὅτε δὲ γέγονα ἀνήρ, κατήργηκα⁸ τὰ τοῦ νηπίου. 13 Βλέπομεν γὰρ 12 ἄρτι δι' ἐσόπτρου 15 ἐν αἰνίγματι, 16 τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον: ἄρτι γινώσκω ἐκ μέρους, τότε δὲ ἐπιγνώσομαι καθώς καὶ ἐπεγνώσθην. Νυνὶ¹⁷ δὲ μένει 13 πίστις, έλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα: μείζων δὲ τούτων ή ἀγάπη.

¹ ἀδικία, ας, ή, unrighteousness. ² συγχαίρω, rejoice with. ³ στέγω, endure, bear. ⁴ ὑπομένω, tarry, endure. ⁵ οὐδέποτε, never. ⁶ ἐκπίπτω, fall away, fall out. ⁷ προφητεία, ας, ή, prophecy. ⁸ καταργέω, make ineffective, abolish. ⁹ παύω, cause to cease. ¹⁰ γνῶσις, εως, ή, wisdom, knowledge. ¹¹ προφητεύω, prophesy, foretell. ¹² τέλειος, complete, perfect. ¹³ νήπιος, infant, child. ¹⁴ φρονέω, think, judge. ¹⁵ ἔσοπτρον, ου, τό, mirror. ¹⁶ αἴνιγμα, τος, τό, riddle, enigma. ¹⁷ νυνί, now, already.

 Δ ιώκετε τὴν ἀγάπην: ζηλοῦτε 1 δὲ τὰ πνευματικά. 2 ${f 14}$ μάλλον δὲ ἴνα προφητεύητε. 3 Ὁ γὰρ λαλῶν γλώσση 2 οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ, ἀλλὰ τῷ θεῷ: οὐδεὶς γὰρ ἀκούει, πνεύματι δὲ λαλεῖ μυστήρια. 4 4 6 δὲ προφητεύων 3 3 άνθρώποις λαλεῖ οἰκοδομὴν⁵ καὶ παράκλησιν⁶ καὶ παραμυθίαν. Ο λαλών γλώσση έαυτὸν οἰκοδομεῖ, ὁ 4 δὲ προφητεύων 3 ἐκκλησίαν οἰκοδομεῖ. Θέλω δὲ 5 πάντας ύμᾶς λαλεῖν γλώσσαις, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε: μείζων γὰρ ὁ προφητεύων ἢ ὁ λαλῶν γλώσσαις, ἐκτὸς⁸ εἰ μὴ διερμηνεύει,⁹ ἵνα ἡ ἐκκλησία οἰκοδομὴν 5 λάβη. Νυνὶ 10 δέ, ἀδελφοί, ἐὰν ἔλθω πρὸς 6 ύμᾶς γλώσσαις λαλῶν, τί ύμᾶς ὡφελήσω, τί ἐὰν μὴ ύμῖν λαλήσω ἢ ἐν ἀποκαλύψει, 12 ἢ ἐν γνώσει, 13 ἢ ἐν προφητεί α^{14} ἢ ἐν διδαχῆ; Ὁμως το τὰ ἄψυχα φωνὴν 7 διδόντα, εἴτε αὐλός, 17 εἴτε κιθάρα, 18 ἐὰν διαστολὴν 19

¹ ζηλόω, be zealous, am jealous. ² πνευματικός, spiritual. ³ προφητεύω, prophesy, foretell. ⁴ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ⁵ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ⁶ παράκλησις, εως, ἡ, exhortation, consolation. ⁷ παραμυθία, ας, ἡ, encouragement, comfort. ⁸ ἐκτός, aside from, besides. ⁹ διερμηνεύω, translate, interpret. ¹⁰ νυνί, now, already. ¹¹ ώφελέω, profit, help. ¹² ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ¹³ γνῶσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ¹⁴ προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ¹⁵ ὅμως, yet, nevertheless. ¹⁶ ἄψυχος, inanimate, lifeless. ¹⁷ αὐλός, οῦ, ὁ, flute, pipe. ¹⁸ κιθάρα, ας, ἡ, lyre, harp. ¹⁹ διαστολή, ῆς, ἡ, difference, distinction.

τοῖς φθόγγοις μη διδώ, πώς γνωσθήσεται τὸ αὐλούμενον² ἢ τὸ κιθαριζόμενον; ³ Καὶ γὰρ ἐὰν ἄδηλον 8 φωνὴν σάλπιγ ξ^5 δῷ, τίς παρασκευάσεται εἰς πόλεμον; Ούτως καὶ ὑμεῖς διὰ τῆς γλώσσης ἐὰν μὴ 9 εὔσημον⁸ λόγον δῶτε, πῶς γνωσθήσεται τὸ λαλούμενον; "Εσεσθε γὰρ εἰς ἀέρα' λαλοῦντες. 10 Τοσαῦτα, 10 εἰ τύχοι, 11 γένη 12 φωνῶν ἐστὶν ἐν κόσμω καὶ οὐδὲν αὐτῶν ἄφωνον. 13 Έὰν οὖν μὴ εἰδῶ τὴν 11 δύναμιν τῆς φωνῆς, ἔσομαι τῷ λαλοῦντι βάρβαρος, 14 καὶ ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ βάρβαρος. 14 Οὕτως καὶ ὑμεῖς, 12 ἐπεὶ¹⁵ ζηλωταί¹⁶ ἐστε πνευμάτων, πρὸς τὴν οἰκοδομὴν τῆς ἐκκλησίας ζητεῖτε ἴνα περισσεύητε. Δ ιόπερ $^{^{18}}$ ὁ 13 λαλῶν γλώσση προσευχέσθω ἵνα διερμηνεύη. 19 Ἐὰν 14 γὰρ προσεύχωμαι γλώσση, τὸ πνεῦμά μου προσεύγεται, ὁ δὲ νοῦς 20 μου ἄκαρπός 21 ἐστιν. Τί οὖν 15

¹ φθόγγος, ου, ό, tone, voice. ² αὐλέω, play a flute, play the flute. ³ κιθαρίζω, play the lyre, harp. ⁴ ἄδηλος, unseen, indistinct. ⁵ σάλπιγξ, ιγγος, ή, trumpet. ⁶ παρασκευάζω, prepare, make ready. ⁷ πόλεμος, ου, ό, war, battle. ⁸ εὔσημος, clear, distinct. ⁹ ἀήρ, ος, ό, air. ¹⁰ τοσοῦτος, so great, so much. ¹¹ τυγχάνω, obtain, happen. ¹² γένος, ους, τό, race, kind. ¹³ ἄφωνος, speechless, mute. ¹⁴ βάρβαρος, barbarous, barbarian. ¹⁵ ἐπεί, when, since. ¹⁶ ζηλωτής, οῦ, ὁ, Zealot, zealot. ¹⁷ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ¹⁸ διόπερ, therefore, for this very reason. ¹⁹ διερμηνεύω, translate, interpret. ²⁰ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ²¹ ἄκαρπος, unfruitful, barren.

ἐστίν; Προσεύξομαι τῷ πνεύματι, προσεύξομαι δὲ καὶ τῷ νοΐ: Ψαλῶ² τῷ πνεύματι, Ψαλῶ² δὲ καὶ τῷ νοΐ. 16 Ἐπεὶ ἐὰν εὐλογήσης τῷ πνεύματι, ὁ ἀναπληρῶν τὸν τόπον τοῦ ἰδιώτου πῶς ἐρεῖ τὸ Ἀμὴν ἐπὶ τῆ σῆ εὐχαριστία, ἐπειδὴ τί λέγεις οὐκ οίδεν; Σὺ μὲν γὰρ 17 καλῶς εὐχαριστεῖς, ἀλλ' ὁ ἕτερος οὐκ οἰκοδομεῖται. 18 Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου, πάντων ὑμῶν μᾶλλον γλώσσαις λαλῶν: ἀλλ' ἐν ἐκκλησίᾳ θέλω πέντε 19 λόγους διὰ τοῦ νοός μου λαλῆσαι, ἵνα καὶ ἄλλους κατηχήσω, ἢ μυρίους 10 λόγους ἐν γλώσση.

'Αδελφοί, μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς φρεσίν: ¹¹ ἀλλὰ τῆ 20 κακία¹² νηπιάζετε, ¹³ ταῖς δὲ φρεσὶν ¹¹ τέλειοι ¹⁴ γίνεσθε. 21 'Έν τῷ νόμῳ γέγραπται ὅτι 'Εν ἑτερογλώσσοις ¹⁵ καὶ ἐν χείλεσιν ¹⁶ ἑτέροις λαλήσω τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ οὐδ' οὕτως εἰσακούσονταί ¹⁷ μου, λέγει κύριος. 'Ώστε αἰ 22

¹ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ² ψάλλω, sing, sing praise. ³ ἐπεί, when, since. ⁴ ἀναπληρόω, fill up, fulfill. ⁵ ιδιώτης, ου, ὁ, unskilled or ungifted person, amateur. ⁶ σός, your, yours. ⁷ εὐχαριστία, ας, ἡ, thanksgiving, thankfulness. ⁸ ἐπειδή, since, because. ⁹ κατηχέω, teach by word of mouth. ¹⁰ μυρίοι, ten thousand, innumerable. ¹¹ φρήν, φρενός, ἡ, thinking, understanding. ¹² κακία, ας, ἡ, malice, evil. ¹³ νηπιάζω, be (as) a child, babe. ¹⁴ τέλειος, complete, perfect. ¹⁵ ἐτερόγλωσσος, of another tongue. ¹⁶χείλος, ους, τό, lip, edge. ¹⁷ εἰσακούω, listen, hear.

γλώσσαι εἰς σημεῖόν εἰσιν, οὐ τοῖς πιστεύουσιν, ἀλλὰ τοῖς ἀπίστοις: ἡ δὲ προφητεία, οὐ τοῖς ἀπίστοις, ἀλλὰ τοῖς ἀπίστοις, ἡ δὲ προφητεία, οὐ τοῖς ἀπίστοις, ἀλλὰ τοῖς πιστεύουσιν. Ἐὰν οὖν συνέλθη ἡ ἐκκλησία 23 ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ πάντες γλώσσαις λαλῶσιν, εἰσέλθωσιν δὲ ἰδιῶται ἡ ἄπιστοι, οὐκ ἐροῦσιν ὅτι μαίνεσθε; Ἐὰν δὲ πάντες προφητεύωσιν, εἰσέλθη δέ 24 τις ἄπιστος ἡ ἰδιώτης, ἐλέγχεται ἡ ὑπὸ πάντων, ἀνακρίνεται ἡ ὑπὸ πάντων, καὶ οὕτως τὰ κρυπτὰ τῆς 25 καρδίας αὐτοῦ φανερὰ ἡ γίνεται: καὶ οὕτως πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον προσκυνήσει τῷ θεῷ ἀπαγγέλλων ὅτι Ὁ θεὸς ὄντως ἡ ἐν ὑμῖν ἐστιν.

Τί οὖν ἐστίν, ἀδελφοί; "Οταν συνέρχησθε, ἕκαστος 26 ὑμῶν ψαλμὸν¹² ἔχει, διδαχὴν ἔχει, γλῶσσαν ἔχει, ἀποκάλυψιν¹³ ἔχει, ἑρμηνείαν¹⁴ ἔχει. Πάντα πρὸς οἰκοδομὴν¹⁵ γινέσθω. Εἴτε γλώσση τις λαλεῖ, κατὰ 27

¹ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ² προφητεία, ας, ή, prophecy. ³ ἰδιώτης, ου, ό, unskilled or ungifted person, amateur. ⁴ μαίνομαι, rage, be furious. ⁵ προφητεύω, prophesy, foretell. ⁶ ἐλέγχω, convict, reprove. ⁷ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ⁸ οὕτως, thus, so. ⁹ κρυπτός, hidden, secret. ¹⁰ φανερός, manifest, apparent. ¹¹ ὄντως, really, indeed. ¹² ψαλμός, οῦ, ὁ, song of praise, psalm. ¹³ ἀποκάλυψις, εως, ή, revelation, unveiling. ¹⁴ ἑρμηνεία, ας, ή, interpretation, translation. ¹⁵ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification.

δύο ἢ τὸ πλεῖστον τρεῖς, καὶ ἀνὰ¹ μέρος, καὶ εἶς διερμηνευέτω:² ἐὰν δὲ μὴ ῇ διερμηνευτής,³ σιγάτω⁴ ἐν 28 ἐκκλησία: ἑαυτῷ δὲ λαλείτω καὶ τῷ θεῷ. Προφῆται 29 δὲ δύο ἢ τρεῖς λαλείτωσαν, καὶ οἱ ἄλλοι διακρινέτωσαν.⁵ 'Εὰν δὲ ἄλλῳ ἀποκαλυφθῆ 30 καθημένῳ, ὁ πρῶτος σιγάτω.⁴ Δύνασθε γὰρ καθ' ἔνα 31 πάντες προφητεύειν,7 ἵνα πάντες μανθάνωσιν,8 καὶ πάντες παρακαλῶνται: καὶ πνεύματα προφητῶν 32 προφήταις ὑποτάσσεται. Οὐ γάρ ἐστιν ἀκαταστασίας 33 ὁ θεός, ἀλλὰ εἰρήνης, ὡς ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις τῶν ἀγίων.

Αἱ γυναῖκες ὑμῶν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις σιγάτωσαν: 4 οὐ 34 γὰρ ἐπιτέτραπται 10 αὐταῖς λαλεῖν, ἀλλ' ὑποτάσσεσθαι, καθὼς καὶ ὁ νόμος λέγει. Εἰ δέ τι μαθεῖν 8 θέλουσιν, ἐν 35 οἴκῳ τοὺς ἰδίους ἄνδρας ἐπερωτάτωσαν: αἰσχρὸν 11

¹ ἀνά, upwards, upon. ² διερμηνεύω, translate, interpret. ³ διερμηνευτής, οῦ, ὁ, interpreter, translator. ⁴ σιγάω, be silent, become silent. ⁵ διακρίνω, discriminate, judge. ⁶ ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ⊓ προφητεύω, prophesy, foretell. 8 μανθάνω, learn, ascertain. 9 ἀκαταστασία, ας, ἡ, distrurbance, disorder. ¹¹¹ ἐπιτρέπω, permit, allow. ¹¹ αἰσχρός, shameful, base.

γάρ ἐστιν γυναιξὶν ἐν ἐκκλησίᾳ λαλεῖν. "Η ἀφ' ὑμῶν ὁ 36 λόγος τοῦ θεοῦ ἐξῆλθεν; "Η εἰς ὑμᾶς μόνους κατήντησεν; 1

Εἴ τις δοκεῖ προφήτης εἶναι ἢ πνευματικός,² 37 ἐπιγινωσκέτω ἃ γράφω ὑμῖν, ὅτι κυρίου εἰσὶν ἐντολαί.
Εἰ δέ τις ἀγνοεῖ,³ ἀγνοείτω.³ 38

"Ωστε, ἀδελφοί, ζηλοῦτε⁴ τὸ προφητεύειν,⁵ καὶ τὸ 39 λαλεῖν γλώσσαις μὴ κωλύετε: πάντα εὐσχημόνως⁷ 40 καὶ κατὰ τάξιν⁸ γινέσθω.

Γνωρίζω² δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον δ **15**εὐηγγελισάμην ὑμῖν, ὅ καὶ παρελάβετε, ἐν ῷ καὶ
ἑστήκατε, δι' οὖ καὶ σώζεσθε: τίνι λόγῳ 2
εὐηγγελισάμην ὑμῖν, εἰ κατέχετε, ¹⁰ ἐκτὸς ¹¹ εἰ μὴ εἰκῆ ¹²
ἐπιστεύσατε. Παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν πρώτοις, ὅ καὶ 3

 $^{^1}$ καταντάω, come to, arrive. 2 πυευματικός, spiritual. 3 ἀγνοέω, not know, be unaware. 4 ζηλόω, be zealous, am jealous. 5 προφητεύω, prophesy, foretell. 6 κωλύω, forbid, hinder. 7 εὐσχημόνως, becomingly, properly. 8 τάξις, εως, ή, arranging, order. 9 γνωρίζω, make known, declare. 10 κατέχω, hold back, hold fast. 11 ἐκτός, aside from, besides. 12 εἰκή, without cause or reason, vainly.

παρέλαβον, ὅτι χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ήμῶν κατὰ τὰς γραφάς: καὶ ὅτι ἐτάφη: καὶ ὅτι 4έγήγερται τῆ τρίτη ἡμέρα κατὰ τὰς γραφάς: καὶ ὅτι 5 ὤ ϕ θη Κη ϕ ᾶ, 2 εἶτα 3 τοῖς δώδεκα: ἔπειτα 4 ὤ ϕ θη ἐπάνω 5 6 πεντακοσίοις άδελφοῖς ἐφάπαξ, ἐξ ὧν οἱ πλείους μένουσιν ἔως ἄρτι, τινὲς δὲ καὶ ἐκοιμήθησαν: $^{\$}$ ἔπειτα 4 7 ώφθη Ἰακώβω, εἶτα³ τοῖς ἀποστόλοις πᾶσιν: ἔσχατον 8 δὲ πάντων, ώσπερεὶ τῷ ἐκτρώματι, το ἄφθη κάμοί. 9Έγω γάρ εἰμι ὁ ἐλάχιστος 11 τῶν ἀποστόλων, ὃς οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς καλεῖσθαι ἀπόστολος, διότι 2 ἐδίωξα τὴν έκκλησίαν τοῦ θεοῦ. Χάριτι δὲ θεοῦ εἰμι ὅ εἰμι, καὶ ἡ 10 χάρις αὐτοῦ ἡ εἰς ἐμὲ οὐ κενὴ¹³ ἐγενήθη, ἀλλὰ περισσότερον¹⁴ αὐτῶν πάντων ἐκοπίασα, ¹⁵ οὐκ ἐγὼ δέ, άλλ' ή χάρις τοῦ θεοῦ ή σὺν ἐμοί. Εἴτε οὖν ἐγώ, εἴτε 11 έκεῖνοι, οὕτως κηρύσσομεν καὶ οὕτως ἐπιστεύσατε.

¹ θάπτω, bury. ² Κηφᾶς, ᾶ, ὁ, Cephas. ³ εἶτα, then, thereafter. ⁴ ἔπειτα, then, after this. ⁵ ἐπάνω, above, over (gen). ⁶ πεντακόσιοι, five hundred, 500. ⁷ ἐφάπαξ, once for all, once. ⁸ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ⁹ ώσπερεί, like, as. ¹⁰ ἔκτρωμα, τος, τό, untimely birth. ¹¹ ἐλάχιστος, least, smallest. ¹² διότι, because, on this account. ¹³ κενός, empty, vain. ¹⁴ περισσός, excessive, abundant. ¹⁵ κοπιάω, toil, labor.

Εί δὲ γριστὸς κηρύσσεται ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγήγερται, πῶς 12 λέγουσίν τινες ἐν ὑμῖν ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν; Εἰ δὲ ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν, οὐδὲ χριστὸς 13 έγήγερται: εἰ δὲ χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, κενὸν 1 ἄρα τὸ 14κήρυγμ α^2 ήμῶν, κενη δὲ καὶ ή πίστις ὑμῶν. 15 Εύρισκόμεθα δὲ καὶ ψευδομάρτυρες τοῦ θεοῦ, ὅτι έμαρτυρήσαμεν κατὰ τοῦ θεοῦ ὅτι ἤγειρεν τὸν χριστόν, ον οὐκ ἤγειρεν, εἴπερ 4 ἄρα νεκροὶ οὐκ έγείρονται. Εἰ γὰρ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, οὐδὲ χριστὸς 16 έγήγερται: εἰ δὲ χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, ματαία 5 ή 17πίστις ύμων: ἔτι ἐστὲ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμων. Ἄρα 18 καὶ οἱ κοιμηθέντες ἐν χριστῷ ἀπώλοντο. Εἰ ἐν τῇ ζωῇ 19 ταύτη ήλπικότες ἐσμὲν έv χριστῷ έλεεινότεροι πάντων άνθρώπων έσμέν.

¹ κενός, empty, vain. ² κήρυγμα, τος, τό, proclamation, preaching. ³ ψευδόμαρτυς, υρος, ό, false witness. ⁴ εἴπερ, if perhaps, if indeed. ⁵ μάταιος, vain, useless. ⁶ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ⁷ ἐλεεινός, miserable, pitiable.

Νυνὶ δὲ χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ τῶν 20κεκοιμημένων 3 ἐγένετο. Ἐπειδη 4 γὰρ δι' ἀνθρώπου δ 21 θάνατος, καὶ δι' ἀνθρώπου ἀνάστασις νεκρῶν. Ώσπερ 22 γὰρ ἐν τῷ Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτως καὶ ἐν τῷ χριστῷ πάντες ζωοποιηθήσονται. Εκαστος δὲ ἐν 23 τῷ ἰδίῳ τάγματι: 6 ἀπαρχ 2 χριστός, ἔπειτα 7 οἱ τοῦ χριστοῦ ἐν τῆ παρουσία⁸ αὐτοῦ. Εἶτα⁹ τὸ τέλος, ὅταν 24 παραδώ τὴν βασιλείαν τῷ θεῷ καὶ πατρί, ὅταν καταργήση 10 πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν. Δ εῖ γὰρ αὐτὸν βασιλεύειν, 11 ἄχρι οὖ ἄν θῆ 25 πάντας τοὺς ἐχθροὺς ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. Ἔσχατος 26 έχθρὸς καταργεῖται¹⁰ ὁ θάνατος. Πάντα γὰρ ὑπέταξεν 27 ύπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. Όταν δὲ εἴπῃ ὅτι Πάντα ύποτέτακται, δῆλον¹² ὅτι ἐκτὸς¹³ τοῦ ὑποτάξαντος αὐτῷ τὰ πάντα. "Όταν δὲ ὑποταγῆ αὐτῷ τὰ πάντα, 28 τότε καὶ αὐτὸς ὁ υίὸς ὑποταγήσεται τῷ ὑποτάξαντι

¹ νυνί, now, already. ² ἀπαρχή, ῆς, ἡ, first fruit. ³ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ⁴ ἐπειδή, since, because. ⁵ ζωοποιέω, make alive, make to live. ⁶ τάγμα, τος, τό, division, group. ⁷ ἔπειτα, then, after this. ⁸ παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ⁹ εἴτα, then, thereafter. ¹⁰ καταργέω, make ineffective, abolish. ¹¹ βασιλεύω, reign, rule. ¹² δῆλος, clear, evident. ¹³ ἐκτός, aside from, besides.

αὐτῷ τὰ πάντα, ἵνα ἦ ὁ θεὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσιν.

Έπεὶ¹ τί ποιήσουσιν οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; 29
Εἰ ὅλως² νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, τί καὶ βαπτίζονται
ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; Τί καὶ ἡμεῖς κινδυνεύομεν³ πᾶσαν 30
ὥραν; Καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκω, νὴ⁴ τὴν ὑμετέραν⁵ 31
καύχησιν,⁶ ἣν ἔχω ἐν χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν. 32
Εἰ κατὰ ἄνθρωπον ἐθηριομάχησα⁻ ἐν Ἐφέσῳ,⁶ τί μοι
τὸ ὄφελος,ց εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται; Φάγωμεν καὶ
πίωμεν, αὔριον¹ο γὰρ ἀποθνήσκομεν. Μὴ πλανᾶσθε: 33
Φθείρουσιν¹¹ ἤθη¹² χρηστὰ¹³ ὁμιλίαι¹⁴ κακαί. 34
Ἐκνήψατε¹⁵ δικαίως¹⁶ καὶ μὴ ἁμαρτάνετε: ἀγνωσίαν¹⁻
γὰρ θεοῦ τινὲς ἔχουσιν: πρὸς ἐντροπὴν¹৪ ὑμῖν λέγω.

¹ ἐπεί, when, since. ² ὅλως, altogether, completely. ³ κινδυνεύω, be in danger, am in danger. ⁴νή, by (a particle of affirmation employed in oaths). ⁵ ὑμέτερος, your. ⁶ καύχησις, εως, ἡ, boasting, act of boasting. ⁷ θηριομαχέω, fight with wild animals. ⁸ Ἔφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ⁹ ὄφελος, ους, τό, use, benefit. ¹⁰ αὔριον, tomorrow. ¹¹ φθείρω, destroy, corrupt. ¹² ἡθος, ους, τό, custom, habit. ¹³ χρηστός, good, kind. ¹⁴ ὁμιλία, ας, ἡ, association, company. ¹⁵ ἐκνήφω, come to one's senses. ¹⁶ δικαίως, righteously, justly. ¹⁷ ἀγνωσία, ας, ἡ, ignorance. ¹⁸ ἐντροπή, ῆς, ἡ, shame, humiliation.

Άλλ' ἐρεῖ τις, Πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί; Ποίω δὲ 35 σώματι ἔρχονται; Ἄφρον, οὐ δ σπείρεις, οὐ 36 ζωοποιεῖται² ἐὰν μὴ ἀποθάνη: καὶ ὃ σπείρεις, οὐ τὸ 37 σῶμα τὸ γενησόμενον σπείρεις, ἀλλὰ γυμνὸν³ κόκκον, εἰ τύγοι, 5 σίτου ή τινος τῶν λοιπῶν: ὁ δὲ θεὸς αὐτῷ 38 δίδωσιν σώμα καθώς ήθέλησεν, καὶ ἑκάστω τῶν σπερμάτων τὸ ἴδιον σῶμα. Οὐ πᾶσα σὰρξ ἡ αὐτὴ 39 σάρξ: ἀλλὰ ἄλλη μὲν ἀνθρώπων, ἄλλη δὲ σὰρξ κτηνών, 7 ἄλλη δὲ ἰχθύων, 8 ἄλλη δὲ πτηνών. 9 Καὶ 40 σώματα ἐπουράνια, 10 καὶ σώματα ἐπίγεια: 11 ἀλλ' έτέρα μὲν ἡ τῶν ἐπουρανίων¹⁰ δόξα, ἑτέρα δὲ ἡ τῶν ἐπιγείων. 11 Ἄλλη δόξα ἡλίου, καὶ ἄλλη δόξα σελήνης, 12 41 καὶ ἄλλη δόξα ἀστέρων: 13 ἀστὴρ 13 γὰρ ἀστέρος 13 διαφέρει 4 ἐν δόξη. Οὕτως καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν 42 νεκρών. Σπείρεται ἐν φθορᾶ, $^{^{15}}$ ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσία: $^{^{16}}$ σπείρεται ἐν ἀτιμία, 17 ἐγείρεται ἐν δόξη: σπείρεται ἐν 43

¹ ἄφρων, foolish, senseless. ²ζωοποιέω, make alive, make to live. ³ γυμνός, naked, wearing only under-garments. ⁴ κόκκος, ου, ὁ, grain, seed. ⁵ τυγχάνω, obtain, happen. ⁶ σῖτος, ου, ὁ, wheat, grain. ⁷ κτῆνος, ους, τό, beast of burden. ⁸ ἰχθύς, ὑος, ὁ, fish. ⁹ πτηνός, feathered, winged. ¹⁰ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ¹¹ ἐπίγειος, of the earth, earthly. ¹² σελήνη, ης, ή, moon. ¹³ ἀστήρ, ος, ὁ, star. ¹⁴ διαφέρω, differ, carry through. ¹⁵ φθορά, ᾶς, ή, destruction, corruption. ¹⁶ ἀφθαρσία, ας, ή, incorruptibility, immortality. ¹⁷ ἀτιμία, ας, ή, dishonor, disgrace.

άσθενεία, εγείρεται εν δυνάμει: σπείρεται σώμα 44 ψυχικόν, 2 ἐγείρεται σῶμα πνευματικόν. 3 Έστιν σῶμα ψυχικόν, 2 καὶ ἔστιν σῶμα πνευματικόν. 3 Οὕτως καὶ 45 γέγραπται, Ἐγένετο ὁ πρῶτος ἄνθρωπος Ἀδὰμ εἰς ψυχὴν ζῶσαν. Ὁ ἔσχατος Ἀδὰμ εἰς πνεῦμα ζωοποιοῦν. Άλλ' οὐ πρῶτον τὸ πνευματικόν, 3 άλλὰ τὸ ψυχικόν, 2 46 ἔπειτα⁵ τὸ πνευματικόν.³ Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς, 47 χοϊκός: ὁ δεύτερος ἄνθρωπος ὁ κύριος ἐξ οὐρανοῦ. 48 Oίος 7 ὁ χοϊκός, 6 τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί, 6 καὶ οἷος 7 ὁ ἐπουράνιος, ε τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι: καὶ καθώς 49 έφορέσαμεν⁹ την εἰκόνα 10 τοῦ γοϊκοῦ, φορέσωμεν καὶ τὴν εἰκόνα 10 τοῦ ἐπουρανίου. 8

Τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ αἶμα βασιλείαν 50 θεοῦ κληρονομῆσαι τοὐ δύνανται, οὐδὲ ἡ φθορὰ τὴν ἀφθαρσίαν κληρονομεῖ. Τόού, μυστήριον ὑμῖν 51

¹ ἀσθένεια, ας, ή, weakness, sickness. ² ψυχικός, natural, wordly-minded. ³ πνευματικός, spiritual. ⁴ ζωοποιέω, make alive, make to live. ⁵ ἔπειτα, then, after this. ⁶ χοϊκός, made of earth or dust, earthy. ⁷ οἷος, such as, of what kind. ⁸ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ⁹ φορέω, wear, bear. ¹⁰ εἰκών, όνος, ή, image, likeness. ¹¹ κληρονομέω, inherit, obtain. ¹² φθορά, ᾶς, ή, destruction, corruption. ¹³ ἀφθαρσία, ας, ή, incorruptibility, immortality. ¹⁴ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery.

λέγω: πάντες μὲν οὐ κοιμηθησόμεθα, πάντες δὲ άλλαγησόμεθα, 2 ἐν ἀτόμω, 3 ἐν ῥιπ $\tilde{\eta}^{4}$ ὀφθαλμοῦ, ἐν τ $\tilde{\eta}^{52}$ ἐσγάτη σάλπιγγι: 5 σαλπίσει 6 γάρ, καὶ οἱ νεκροὶ έγερθήσονται ἄφθαρτοι,⁷ καὶ ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα.² 53 Δ εῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν 8 τοῦτο ἐνδύσασθαι 9 ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν 11 τοῦτο ἐνδύσασθαι 2 ἀθανασίαν. 12 "Όταν 54 δὲ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσηται άφθαρσίαν, 10 καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσηται 9 άθανασίαν. 12 τότε γενήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος, Κατεπόθη¹³ ὁ θάνατος εἰς νῖκος. 14 Ποῦ σου, Θάνατε, τὸ κέντρον; 15 55 Ποῦ σου, Άδη, 16 τὸ νῖκος; 14 Τὸ δὲ κέντρον 15 τοῦ 56 θανάτου ή άμαρτία: ή δὲ δύναμις τῆς άμαρτίας ό νόμος: τῷ δὲ θεῷ χάρις τῷ διδόντι ἡμῖν τὸ νῖκος 4 διὰ 57 τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ. Ώστε, ἀδελφοί μου 58 έδραῖοι¹⁻ γίνεσθε, ἀμετακίνητοι.¹⁸ άγαπητοί,

¹ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ² ἀλλάσσω, change, alter. ³ ἄτομος, indivisible moment of time, moment. ⁴ ῥιπή, ῆς, ἡ, rapid movement, twinkling. ⁵ σάλπιγξ, ιγγος, ἡ, trumpet. ⁶ σαλπίζω, sound a trumpet. ⁷ ἄφθαρτος, imperishable, immortal. ⁸ φθαρτός, perishable, corruptible. ⁹ ἐνδύω, put on, clothe. ¹⁰ ἀφθαρσία, ας, ἡ, incorruptiblity, immortality. ¹¹ θνητός, subject to death, mortal. ¹² ἀθανασία, ας, ἡ, immortality. ¹³ καταπίνω, drink down, swallow. ¹⁴ νίκος, ους, τό, victory. ¹⁵ κέντρον, ου, τό, sharp point, sting. ¹⁶ Ἄδης, ου, ὁ, Hades. ¹⁷ ἐδραῖος, steadfast, firm. ¹⁸ ἀμετακίνητος, immovable, firm.

περισσεύοντες έν τῷ ἔργῳ τοῦ κυρίου πάντοτε, εἰδότες ὅτι ὁ κόπος 1 ὑμῶν οὐκ ἔστιν κενὸς 2 ἐν κυρίω.

Περὶ δὲ τῆς λογίας³ τῆς εἰς τοὺς ἁγίους, ὥσπερ διέταξα⁴ **16** ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας, οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιήσατε. Κατὰ μίαν σαββάτων ἕκαστος ὑμῶν παρ' 2 έαυτῷ τιθέτω, θησαυρίζων ὅ τι ἂν εὐοδῶται, Ἰνα μή. όταν ἔλθω, τότε λογίαι³ γίνωνται. "Όταν δὲ 3 παραγένωμαι, οθς ἐὰν δοκιμάσητε⁸ δι' ἐπιστολῶν, τούτους πέμψω ἀπενεγκεῖν 10 τὴν χάριν ὑμῶν εἰς Ίερουσαλήμ: ἐὰν δὲ ἦ ἄξιον τοῦ κάμὲ πορεύεσθαι, σὺν 4 έμοὶ πορεύσονται. Ἐλεύσομαι δὲ πρὸς ὑμᾶς, ὅταν 5 Μακεδονίαν 11 διέλθω: Μακεδονίαν 12 γάρ διέργομαι: 6 πρὸς ὑμᾶς δὲ τυχὸν 12 παραμεν $\tilde{\omega}$, 13 ἢ καὶ παραγειμάσω, ἴνα ὑμεῖς με προπέμψητε 15 οὖ 16 ἐὰν πορεύωμαι. Οὐ 7θέλω γὰρ ὑμᾶς ἄρτι ἐν παρόδ $ω^{17}$ ἰδεῖν: ἐλπίζω δὲ

¹ κόπος, ου, δ, labor, trouble. ² κενός, empty, vain. ³ λογία, ας, ή, collection, collecting. ⁴ διατάσσω, command, give orders to. ⁵ Γαλατία, ας, ή, Galatia. ⁶ θησαυρίζω, lay up, store up. ⁷ εὐοδόω, cause to prosper. ⁸ δοκιμάζω, prove, approve. ⁹ ἐπιστολή, ής, ή, letter, dispatch. ¹⁰ ἀποφέρω, carry off, bear away. ¹¹ Μακεδονία, ας, ή, Macedonia. ¹² τυγχάνω, obtain, happen. ¹³ παραμένω, remain beside, continue. ¹⁴ παραχειμάζω, winter, pass the winter. ¹⁵ προπέμπω, send before, send forth. ¹⁶ οδ, where, when. ¹⁷ πάροδος, ου, ή, passage, thoroughfare.

χρόνον τινὰ ἐπιμεῖναι¹ πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ κύριος ἐπιτρέπῃ.² Ἐπιμενῶ¹ δὲ ἐν Ἐφέσῳ³ ἔως τῆς 8 Πεντηκοστῆς:⁴ θύρα γάρ μοι ἀνέῳγεν μεγάλη καὶ 9 ἐνεργής,⁵ καὶ ἀντικείμενοι6 πολλοί.

Έὰν δὲ ἔλθῃ Τιμόθεος, βλέπετε ἵνα ἀφόβως γένηται 10 πρὸς ὑμᾶς: τὸ γὰρ ἔργον κυρίου ἐργάζεται ὡς καὶ ἐγώ. 11 Μή τις οὖν αὐτὸν ἐξουθενήσῃ: προπέμψατε δὲ αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ, ἵνα ἔλθῃ πρός με: ἐκδέχομαι γὰρ αὐτὸν μετὰ τῶν ἀδελφῶν. Περὶ δὲ Ἀπολλώ τοῦ 12 ἀδελφοῦ, πολλὰ παρεκάλεσα αὐτὸν ἵνα ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν: καὶ πάντως όὐκ ἦν θέλημα ἵνα νῦν ἔλθῃ, ἐλεύσεται δὲ ὅταν εὐκαιρήσῃ. 14

Γρηγορεῖτε, ¹⁵ στήκετε ¹⁶ ἐν τῆ πίστει, ἀνδρίζεσθε, ¹⁷ 13 κραταιοῦσθε. ¹⁸ Πάντα ὑμῶν ἐν ἀγάπη γινέσθω. 14

¹ ἐπιμένω, continue, remain. ² ἐπιτρέπω, permit, allow. ³ Ἐφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ⁴ πεντηκοστή, ῆς, ἡ, Pentecost. ⁵ ἐνεργής, effective, active. ⁶ ἀντίκειμαι, lie opposite, i.e. oppose. ⁷ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ⁸ ἀφόβως, fearlessly. ⁹ ἐξουθενέω, despise, ignore. ¹⁰ προπέμπω, send before, send forth. ¹¹ ἐκδέχομαι, await, expect. ¹² Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ¹³ πάντως, altogether, by all means. ¹⁴ εὐκαιρέω, have opportunity, time. ¹⁵ γρηγορέω, watch, keep watch. ¹⁶ στήκω, stand, stand fast. ¹⁷ ἀνδρίζομαι, act like a man, am brave. ¹⁸ κραταιόω, strengthen, confirm.

Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί – οἴδατε τὴν οἰκίαν 15 Στεφανᾶ,¹ ὅτι ἐστὶν ἀπαρχὴ² τῆς Ἁχαΐας,³ καὶ εἰς διακονίαν τοῖς ἀγίοις ἔταξαν⁴ ἑαυτούς – ἵνα καὶ ὑμεῖς 16 ὑποτάσσησθε τοῖς τοιούτοις, καὶ παντὶ τῷ συνεργοῦντι⁵ καὶ κοπιῶντι.⁴ Χαίρω δὲ ἐπὶ τῆ 17 παρουσίᾳ⁷ Στεφανᾶ¹ καὶ Φουρτουνάτου⁵ καὶ Ἁχαϊκοῦ, ὅτι τὸ ὑμῶν ὑστέρημα¹⁰ οὖτοι ἀνεπλήρωσαν.¹¹ 18 Ἀνέπαυσαν¹² γὰρ τὸ ἐμὸν πνεῦμα καὶ τὸ ὑμῶν: ἐπιγινώσκετε οὖν τοὺς τοιούτους.

Άσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας: ¹³ ἀσπάζονται 19 ὑμᾶς ἐν κυρίῳ πολλὰ Ἀκύλας ¹⁴ καὶ Πρίσκιλλα, ¹⁵ σὺν τῆ κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησία. Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ 20 ἀδελφοὶ πάντες. Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ¹⁶ ἀγίῳ.

¹ Στεφανᾶς, ᾶ, ὁ, Stephanas. ² ἀπαρχή, ῆς, ἡ, first fruit. ³ Ἀχαΐα, ας, ἡ, Achaia. ⁴ τάσσω, arrange, appoint. ⁵ συνεργέω, work together. ⁶ κοπιάω, toil, labor. ⁷ παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ⁸ Φορτουνάτος, ου, ὁ, Fortunatus. ⁹ Άχαϊκός, οῦ, ὁ, Achaicus. ¹⁰ ὑστέρημα, τος, τό, that which is lacking, need. ¹¹ ἀναπληρόω, fill up, fulfill. ¹² ἀναπαύω, refresh, take rest. ¹³ Ἡσία, ας, ἡ, Asia. ¹⁴ Ἡκύλας, ὁ, Aquila. ¹⁵ Πρίσκιλλα, ης, ἡ, Prisca, Priscilla. ¹⁶ φίλημα, τος, τό, kiss.

Ο ἀσπασμὸς¹ τῆ ἐμῆ χειρὶ Παύλου. Εἴ τις οὐ φιλεῖ² τὸν 21 κύριον Ἰησοῦν χριστόν, ἤτω ἀνάθεμα.³ Μαρὰν⁴ ἀθά.⁴ 23 Ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ μεθ' ὑμῶν. Ἡ 24 ἀγάπη μου μετὰ πάντων ὑμῶν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ. Ἁμήν.

 $^{^{1}}$ ἀσπασμός, οῦ, ὁ, greeting, salutation. 2 φιλέω, love, kiss. 3 ἀνάθεμα, τος, τό, accursed, curse. 4 αθά, come (Aramaic).